

ISSN 2738-1323

СТУДЕНТСКИ ПАРЛАМЕНТ

ВШССОВ у Кикинди

БРОЈ 4

СТУДЕНТСКА БАЈКА

ИЗДАЊЕ МАРТ 2022.

„Студентска бајка“

Лист студената Високе школе струковних студија за образовање васпитача
у Кикинди

Број 4

Оснивач и издавач

ВШССОВ у Кикинди

Студентски парламент ВШССОВ у Кикинди

Светосавска 57, Кикинда

Директор и главни уредник

др Ангела Месарош Живков

Уредништво

Светлана Крнета, председник Студентског парламента

Тања Бркљач, мастер

др Србислава Павлов

Лектор

Тања Бркљач, мастер

Редакција

Ана Вукобрат, мастер

др Миланка Маљковић

Студентска редакција

Никола Халаи

Светлана Крнета

Андреа Ранђеловић

Огњен Лукић

Наташа Барна Зорић

Татијана Барна

Кристина Божин

Марија Радовановић

Дизајн корица

Стефан Радин

Прелом

Стефан Радин

СТАВОВИ ИЗНЕТИ У ТЕКСТОВИМА ПРЕДСТАВЉАЈУ ИСКЉУЧИВО ЛИЧНЕ
СТАВОВЕ АУТОРА И НЕ ОДРАЖАВАЈУ НЕОПХОДНО СТАВОВЕ РЕДАКЦИЈЕ.

Реконструисан амфитеатар

Почетак школске 2021/22. године обележен је свечаним пријемом студената прве године основних студија у реконструисаном амфитеатру Школе. Реконструкција је завршена током летњих месеци, а радове је финансијски подржао Покрајински секретаријат за високо образовање и научноистраживачку делатност.

У октобру је, поводом Месеца књиге, расписан литерарни конкурс за студенте на тему „Књига“, а под слоганом „Што год више читаш – све си већи, јачи“.

Комисија у саставу др Тамара Грујић, др Миланка Маљковић, др Милорад Степанов, др Ангела Месарош Живков и Сања Петков, студенткиња треће године основних студија, донела је одлуку да три студенткиње буду награђене и то Наташа Барна Зорић, Јелена Пантелић и Анђела Мичик.

НАГРАЂЕНЕ ПЕСМЕ

Наташа Барна Зорић

МАЈКА

Има једна особа мила,
она је нежна као свила.
Раширила своја рањена крила,
да заштити мене, моја добра вила. Коса јој мирисна попут ружа,
она је татина једина муза. Бледо лице, образи румени, најлепша је она мени.
Име њено мелодична је бајка, она је моја вољена мајка.
Марија се зове мој мирисни цвет,
она је мој читав свет.

МАЛИ МЕДА

Растужио се мали меца,
јер риба неће да се пеца.
Заболео меду стомачић,
јер на мамац неће рачић.
Жели меда мало меда,
ал' му не да неки деда.
Гладан меда плаче, моли,
тражи неког да га воли.
Неког ко ће пећи рибу,
и напунити меди тибу!

МАСЛАЧАК

Има један занимљив цвет,
којег воли читав дечји свет!
Кад се јави после дуге зиме,
воле да чују његово име.
Маслачак мио и жут
и замислите, никад није љут.
Што га деца стално беру
и мами га носе,

чак се и на брдо веру а у трави ноге босе.
И почујте ово сад!
Дуга, танка стабљика, расте до планина,
тад се јави жута биљка кад је стигла до висина...
Па вели маслачак:
„Имао сам чудан санак,
ја сам снио, да сам био и планину дохватио“.
То је био чудан дан,
јер маслачак нема сан.
И да знате, децо мила,
то истина није била.
Ништа се то збило није,
јер цветак се вешто крије
у дубокој травици
на једној ножици.
Ал' прави се он врло битан,
јер је стварно мали и ситан.
Ал' нека је и мали
кад му је име увек на хвали.

ПЕСМА О МАЛОМ НИКОЛИ ТЕСЛИ

10. јула 1856.
као четврто дете,
Никола је у поноћ рођен
и по рођењу у цркву вођен.

У Смиљану у Луци,
у Теслиној породици,
болешљив и слаб
крштењу је дат.

Крстио га поп Тома,
пријатељ њиховог дома,
а кум капетан
татин друг, Дреновац Јован.

Милутин се отац звао,
и свој благослов Николи је дао.
Писац, филозоф, поп и песник;
Орден, најбољи црквени весник.

Мајка Георгина, звана Ђина,
неписмена жена,
али врло паметна
и пуна врлина.

Веште руке,
вредне без имало муке,
снажна и мила
таква је његова мама била.

Отуд му памет дата
од родитеља пуних заната,
и памет и мудрости,
на Николу су пренети.

Јелена Пантелић

ДЕЦА

Мали,
Плави,
Жути,
Црни,
Прави,
Или увојци на глави.
То су одлике деце,
Ко војници су прави!
Ко бубамаре какве лете
у широки свет.
За срећу,
За радост,
Зна ама свако дете!

ДЕТЕ И ВАСПИТАЧ

За неког
ВАСПИТАЧИЦЕ,
За некога
ТЕТЕ.
Цртају нас као виле,
Као принцезе,
Јер то може само дете!
Оно нас гледа

Топло, најтоплије.
Искрено, најискреније.
Посматра,
Имитира,
Црта и цитира.
Радује се и воли
И на крају растанак
И нас и дете боли!

ДЕТЕ И МИ

Зашто?
Како?
Где?
Када?
У недоглед инвазија питања влада!
Није А, него МОЛИМ!
Није НЕЋУ, већ НЕ ЖЕЛИМ!
Није СА ЛОПТОМ, него ЛОПТОМ!
Е ту инвазија исправки спада!
Колико питања,
Толико жеља дете има.
Будимо стрпљиви,
Помозимо им да све штима!

Анђела Мичик

ДЕТЕ

Ја сам румена мајска ружа, најлепши украс вашег врта,
Ја сам вешт сликар који осмех на ваша лица црта.
Замахнем четкицом само, помешам све ведре боје,
За час сивило нестане и све дође на место своје.

Ја сам мистериозни вилењак, чаробним штапићем чиним да свет стане,
Искрицама радости вам заголисам душу и свака брига за трен нестане.
Моје очи су ведро небо, за све тамне облаке недокучиво и страно,
Било да су црне, смеђе или плаве, оно је увек сунчано.

Ја сам весели певач, мој глас најпријатнија вашем уху мелодија,
Отпевам само један стих и у вашој души сунце засија.
Моје руке су нежније од свиле, брилијантни ланчић око вашег врата,
Од дијаманата сјајнији и вреднији од злата.

Ја сам храбри капетан вашег брода, чврсто држим сидро да не потоне,
Једним загрљајем одморим вашу душу када у мору брига клоне.
Могу бити још и лекар, архитекта, пилот и триста чуда.
Не тражим ништа заузврат, само мрвицу вашег труда.

Бићу све што вашој души треба, љубав ваша нека буде моја плата,
Највећа част и привилегија је звати се мама и тата.
Иако је радост неизмерно велика, одговорност је дупло већа
Од вас мама и тата зависи моја срећа.

КЊИГА

Од бескраја саткана, мелем који душу лечи,
Ушће у које се непрестано уливају реке речи.

Ношене заносом, религиозним, патриотским, научним или љубавним,
Страхом за данима будућим и чежњом за временима давним.

Иако често мутне, преплављене зеленилом хлора,
Најчистији су приказ ума и душе свог извора.

Сва размишљања, страхови, истине и заблуде теку до њеног скута,
Свака кнедла у грлу која није могла да се прогута.

Њени токови носе симболе, сваки своју загонетку крије,
И слеп може брзо да прогледа, ако се само једном у њој умије.

Неке воде заувек остају мутне, не може се свака загонетка открити,
Нема погрешних одговора и читалац нема шта изгубити.

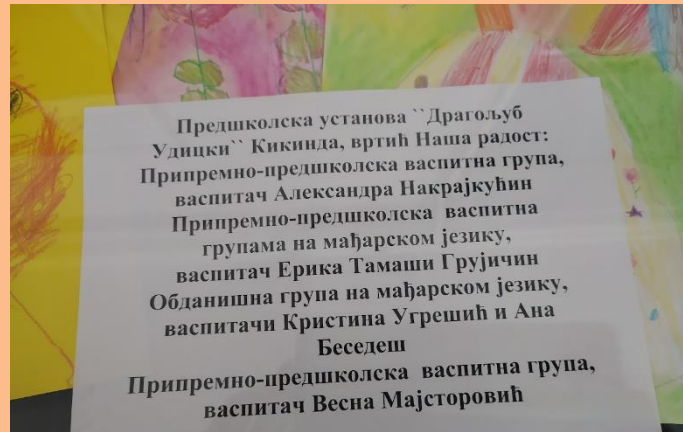
Умијмо се у том бистром извору који не тражи ништа, а много нуди,
Проширићемо своје видике и постати бољи људи.

Постаћемо богатији за прегршт речи, од непроцењиве вредности је свако слово,
Спраћемо незнање и добити знање и искуство ново.

Октобар – месец књиге

Месец књиге обележили смо с драгим гостима, децом из предшколске установе „Драгољуб Удицки“ из Кикинде.

Владимир Ђорлука

ЗОВ

Звонак звук као да сада звони.
Родни зов од свега јесте јачи.
У некој је невидљивој спони
цео свет, све што на њему зрачи.

Тако близу, а тако далеко.
Зов је одозго, срце ме вуче.
Тамо увек чека баш тај неко,
голуб у светом гнезду што гуче.

Када се одблесне светло у оку мом,
кад се осећања извор хитро рађа –
у мени је тежња моја, није туђа.

Чему се смејем? Чему се надам?
Чему сад стремим? Чему живим сад?
Срца мог зов осетим збиља тад.

ДЕЧЈИ БИСЕРИ

(прикупила Сања Петков)

Ноа: Постоји неутрално и утрално.

Ја: Шта је неутрално?

Ноа: Па... Ваздух!

Ја: А је л' могу људи да буду неутрални?

Ноа: Могу, то су они што воле много да једу, као ја.

Ја: А утрални?

Ноа: Они воле мало мање.

Ноа (6)

На проби, у Дечијем позоришту „Лане“. Мила не престаје да прича.

Ја: Мила, шта ти је данас?

Мила: Не знам, мислим да имам нервни слом.

Мила (7)

Што се паук зове крсташ, да ли се он крсти?

Јакша (3)

Срце ми понестаје зато што морам у вртић.

Јакша (3)

Спавање у вртићу је бесмислица...

Јакша (3)

Вилинизми...

Бата неки: Је л' могу мало твојих кокица?

Вила (пуних уста): Не, бато, дала бих ти, али су јако отровне.

Вила (3)

Вила и њене ненамерне мудрости...

Вила: Мама, кад си ти била млада?

Ја: Па не знам... Кад сам упознала тату.

Вила: О мама, тако ми је драго што си то научила!

Вила (3)

Причамо о Малој сирени

Ја: Онда су ударили громови.

Вила: Шта то значи громови?

Ја: Оно што пуца на небу пред кишу.

И један момак је пао са брода и упао у море.

Вила: Шта то значи момак?

Ја: То је дечак који је порастао.

Вила: Шта то значи дечак?

Ја: Свашта, па то знаш. Дечак - бата - кратке косе, воле фудбал.

Вила: Знам, знам. И ја сам некад била дечак.

Ја: Када?

Вила: Некад сам била.

Ја: Какав дечак си била?

Вила: Имала сам дуду на шарене корњаче и панталонице медузице.

Вила (3)

Девојчица: Како се зовеш?

Вила: ВиЈа.

Девојчица: Како?

Вила: Мама, дођи овамо, опет не знам како се зовем!

Вила (3)

Александра Цветковић, Јован Стевановић

Прича о Сунцу и Месецу

(Радионица у оквиру предмета Методика васпитно-образовног рада)

Уводни део

Кроз разговор са децом, уводимо децу у причу о Сунцу и Месецу. Питамо децу да ли су некада чули за Сунце и Месец, зашто су они значајни за наш свет. Малишани су одговарали и давали различите претпоставке и одговоре, свако од њих је дао свој став и мишљење о Сунцу и Месецу.

Након уводне приче, прелазимо на цртање. Малишанима је дат задатак да свако од њих нацрта и Сунце и Месец, како они желе. Дали смо им одрешене руке, јер је креативност нама васпитачима једна од најбитнијих ставки у васпитно-образовном раду. Деца су имала потпуну слободу, што се тиче дидактичког и промо материјала, да нам дочарају како они виде Сунце и Месец. Сама радионица је забавног карактера али и оног едукативног, тј. деца кроз игру уче и на нама је да им то омогућимо баш кроз овакве радионице.

Када смо завршили наше креативне радове прелазимо на централни део радионице, што би значило да можемо да почнемо са причом о Сунцу и Месецу.

Слика 1, 2, 3, 4 Дечји цртежи на тему Сунце и Месец

Централни део

Десило се некада, давно, баш давно, да је Сунце рекло: „Доста ми је самоће. Не могу је више. Желим да с неким делим овај космос.“ И онда је те исте речи одаслало с фотонима широм галактичког крака, позивајући планете и звезде да му се придруже. Друге су звезде одбиле да га чују, будући да се свака носила са сопственом тишином,

али су му зато планете луталице похрлиле у сусрет. „Приђите“, дозивало је Сунце, „слободно приђите.“ Планете су почеле да се роје око њега, а онда су се опекле. „Јој!“ јакнула је најближа. „Па ти гориш!“

„Наравно“, узвратило је Сунце. „Ја сам звезда, а звезде догоревају док је у њима даха.“

„Не можемо ближе“, рекла је највећа планета.

„Остаћемо овде“, додала је она са прстеновима, „где нас твоја јара неће болети.“

Сунце је било тужно. „Ех! Да могу да се угасим“, мислило је, „сада бих то учинило. Какав је живот када си далеко од свих?“ А планете нису мариле. Њима је било веома добро у новим орбитама. Имале су своју звезду и место у свемиру.

Тад се јавило једно мало небеско тело. „Не брини!“ довикнуло је Сунцу однекуд из сенке своје веће браће. „Нећеш бити само! Ја ћу ти доћи!“

„Ко је то?“ обрадовало се Сунце.

„Месец ми је име.“

„Месече, Сунца ниси вредан!“ наљутиле су се планете. „Окани се ћорава посла! Ниси дорастао да запратиш звезду сам.“

Али Месец није одустао и кренуо је у загрљај Сунцу. Прошао је поред оне планете најближе ватри, не заставши ни када су га зраци опрљили. „Вруће је, али могу ја то!“ храбрио се. Био је упоран.

„Стани!“ викале су планете за њим. „Не буди луд!“

А Сунце је ћутало, пуно наде и пуног срца.

Месец је знао да мора да издржи.

Негде на пола пута се запалио. Видевши шта се збива, Сунце је завапило: „Стани, Месече драги! Немој даље! Не могу зауздати своје пламенове.“

„СТИЖЕМ“, рекао је Месец и изгорео. Планете су заплакале. Сунце је заридало.

И тако је Месец дао свој живот Сунцу.

А Сунце га никада није прежалило. И у временима што су уследила никада није заборавило тај тренутак када није било само у васиони.

Завршни део

Када смо завршили причу деца су била тужна, питала су зашто је Сунце запалило Месец, Месец му ништа није урадио, само је хтео да га задржи и да буду најбољи другари. Покушали смо деци да објаснимо да је Сунце веома топло, да оно греје цео свет и све људе и животиње на нашој планети. Самим тим, ми не можемо да изгоримо на Сунцу јер оно греје велику површину целе наше планете, а Месец је био веома мали, мањи од наше планете и он је изгорео. Али то није ништа страшно, ово је само прича, наш Месец је и даље ту, он излази ноћу. Као што нам Сунце сија током дана тако и Месец сија током ноћи.

Коментар аутора

Малишани су јако лепо прихватили ово радионицу, радо су учествовали у истој, самим тим без устручавања су

постављали питања, давали одговоре, што је ауторима радионице најважније, да градиво које је смислио сам аутор или аутори, деца прихвате, уваже и науче. Деца су нам на крају радионице захвалила великим аплаузом, васпитач групе је такође дао свој допринос у израђивању радионице, својим саветима и искуством на чему смо бескрајно захвални. Радионица је прошла феноменално и деца су нам говорила како желе да им смислимо неку нову радионицу која је занимљива као и ова о Сунцу и Месецу и да се опет играмо и учимо заједно. Велико хвала професорици др Србислави Павлов која нам је пружила подршку и савете који су нам били од изузетне важности и помоћи.

Литература

1. Radić, M. (2014). *Priča o Suncu i Mesecu*. Dostupno na: <https://zmajognjeni.wordpress.com> (Preuzeto 25.03.2018.)

Владимир Ђорлука

СМЕЈУ ЛИ У ПОРОДИЦИ ДА ПОСТОЈЕ ДВА ВАСПИТНА СТИЛА?

(семинарски рад из предмета Управљање односима и партнерство у вртићу)

Сваки родитељ има јединствен васпитни стил. Потребно је сагледати више различитих стилова како би се дошло до одговора на питање смеју ли у породици да постоје два васпитна стила.

Погледи на то шта „исправно родитељство“ заправо значи веома су различити. Већина родитеља не изабере свесно одређени васпитни стил, већ утицаји из сопственог детињства и образовање обликују начин на који они одгајају децу, тако да родитељи и баке и деке или настављају оно што су њихови родитељи радили или развију супротан однос. С правом би се могло рећи да не долазе људи до васпитног стила, већ васпитни стил долази до њих.

Сви васпитни стилови се могу поделити на ауторитарне и антиауторитарне. У ауторитарном васпитању родитељи су ти који све одређују. Они одлучују о свему што се тиче деце. Главни циљ је да се научи добро понашање и манири. Ово често резултира наградама или казнама за исправно или неисправно понашање. Дисциплина је нешто на чему се инсистира.

Антиауторитарно васпитање подразумева све васпитне стилове у којима породица види себе као демократску, тј. деца одлучују колико и родитељи. Потребе свих чланова породице се узимају у обзир. Самим тим, мама и тата не одлучују сами. Уместо тога постоје предлози и сугестије и сви чланови породице одлучују заједно. Оно што је значајно у овом васпитном стилу је да не постоји „неисправно“ и „исправно“ понашање. Самим тим, нема ни награда ни казни за дететово понашање.

Привржени родитељи обично спадају у антиауторитарну категорију, јер одговарају на сваку потребу свог детета. Иако изразита, приврженост коју ови родитељи испољавају углавном не траје дуже од најранијих дететових година. То је темељ на којем они убудуће креирају свој васпитни стил. Неки се касније претворе у тзв. „хеликоптер“ родитеље, који се мешају у све активности свог детета. Ти родитељи би могли бити и ауторитарно и демократски настројени. Они испуњавају сваку жељу свог детета и снажно подржавају дете да истраје у нечему. Било како било, они имају врло активну улогу у развоју свог детета.

Постоје други васпитни стилови у којима родитељи својој деци допуштају потпуну слободу. Ово подразумева и тзв. „лесе-фер“ метод. Са овим методом мајке и очеви не постављају никакве лимите својој деци и самим тим им остављају да се сами сналазе како знају и умеју. Овај васпитни стил представља сушту супротност ауторитарном васпитању. Овакав приступ спада у анархични васпитни стил у којем родитељи допуштају деци да раде шта год хоће.

Реномирани дански педагог Јеспер Јул уверен је да су деци дефинитивно неопходне границе. Потребно је да родитељи направе оквир у оквиру којег деца имају своју слободу. Важно је да родитељи објасне овај оквир својој деци колико год је пута

потребно. Добро је да им нагласе значај личних ограничења. Правила би требало да буду смислена и у складу с дечјим потребама. Родитељи не би требало да их измишљају како им се ћефне.

Многи сматрају да је овакав васпитни стил ауторитаран. У оваквом случају родитељи имају лимите и ограничења, али исто тако се брину о детету и пружају му одређену количину флексибилности кад је то потребно. У овом приступу родитељи би требало да прилагоде своја правила нивоу зрелости детета. Наравно, различит је оквир за млађу и старију децу.

У многим породицама је стављање деце у кревет на спавање тест стрпљивости за родитеље. Многа деца одлажу одлазак у кревет на спавање одуговлачењем. Онда смишљају разноврзне ствари које апсолутно морају бити урађене. Хоће још једну причу, нешто да поједу или попију, иако су већ у кревету. Родитељи онда морају да размишљају да ли им је дете заиста жедно или се користи тактикама зато што неће да иде на спавање. Оваква ситуација приморава и родитеља и дете на компромис. Решење би могао бити договор између детета и родитеља да оно може да попије последњу чашу воде после прања зуба и да после кад легне у кревет више нема пијења воде. На тај начин им се неће ускраћивати вода, али исто тако се неће испуњавати сваки хир. Без обзира за који васпитни стил се родитељи одлуче, одређена флексибилност уместо ригидних правила ће олакшати живот и детету и њима самима.

Оно што је сасвим сигурно, не постоји један једини исправан васпитни стил. Индивидуални фактори као што је карактер детета и родитеља долазе до изражаја. Мајке и очеви често унакрсно користе различите васпитне стилове у складу са ситуацијом. Оно што је сигурно важно је да се деци пружи уређеност и љубав како би могла да напредује и просперирају.

Јеспер Јул је веровао да је потребан нов приступ родитељству који би у себи садржао рефлексију непрестано мењајућег времена у којем живимо. Ово су његових пет савета за родитеље:

1. Не копирајте васпитне стилове других људи. Ово води до мањка самоиницијативе и осећаја кривице када се нешто лоше деси. Деци су потребни родитељи од крви и меса, који су реалистични и који их подржавају.
2. Елиминишите оптуживање, жаљење и критиковање када се обраћате свом детету. Јул саветује да се према деци опходимо с поштовањем како би и она то исто радила.
3. Не избегавајте конфликтне ситуације. Уместо тога решите конфликт на цивилизован начин. Ово ће подстаћи децу да се према конфликту опходе на здрав и комуникативан начин.
4. Препознајте кад ваша деца покушавају нешто да искажу. Тиме што се понашају „тешко“, деца тиме покушавају да кажу да нешто није у реду. Подржите их да вам кажу шта их мучи.

5. Не извргавајте своје дете руглу. Када родитељ потцени своје дете, натера га да се осећа неугодно или му једноставно стави неку врсту терета на леђа, он повређује достојанство свог детета. Ако се ово често понавља, то може да наруши његово самопоуздање.

Оно што Јеспер Јул такође истиче је да су родитељи природно различити и да је сасвим нормално да свако од њих унесе оно што је сам стицао кроз живот у васпитање своје деце, те је стога сасвим оправдано да у породици постоје два родитеља који имају сопствени васпитни стил који може бити један од постојећих или њихова комбинација. Васпитни стил, како је већ наглашено, разликује се и од ситуације до ситуације, а камоли од особе до особе, тако да је добра равнотежа између различитих васпитних стилова најбоља. Све то није лако извести и увек бити у праву, али и родитељи су људи и они кроз васпитавање своје деце уче много од њих, касније можда и више него што деца уче од родитеља.

Да резимирамо; одговор на питање у наслову рада је потврдан. Родитељи би требало да све своје различите особине и различито искуство користе у васпитању своје деце како би она наставила да иду прогресном путањом на свом животном путу. Сваки родитељ има свој васпитни стил који је настао услед свих васпитних утицаја и има право да свим својим капацитетима утиче на развој свог детета.

Литература

- Џаферовић, М. (2018). Општа педагогија. Кикинда: ВШССОВ у Кикинди.
- Џаферовић, М. (2018). Практикум из опште педагогије. Кикинда: ВШССОВ у Кикинди.
- Јул, Ј. (2020). Смеју ли у породици да постоје два васпитна стила?. Београд: Лагуна.

Анђела Мичик

ВОЈВОДИНА

Саткана од бескраја у којем се сетан поглед губи,
Брижна и савесна мајка која сва своја чеда милује, храни и љуби.
Повија их златним класјем, за сваког парче неба има,
Не пита их откуда су, у скуте их своје прима.

‘Ајте ‘амо, мила чеда, све их она нежно зове
Засадите прву бразду, упрегните плугове.
Црне ће вам бити руке од хумуса и од хмељи,
Али и од самог снега ваш ‘леб ће бити бељи.

Донесите тамбуре и гајде, чардаш и колце нека се ори,
Не жури да довршиш мисао, паметнији је онај ко спорије збори.
Не жалостите вашу мајку, волим вас и када сте добри и када сте лоши,
Све вас мајка једнако љуби, староседеоци моји и дођоши.

Баците поглед иза ових сунцокрета, видећете да нема границе,
То је сеф нашег блага, ви сте срце ове равнице.
Зато и јесам најплоднија мајка, изродила сам најслађи плод,
Поштујте ваше шаренило довека, по томе ће вас познати као мој род.

УСПАВАНКА

Док месец плете сребрне нити и звезде довршавају златних тканина крој,
Ја ћу попут верног стражара бдети, ти мирно спавај, анђеле мој.

Послаћу ти оркестар славуја што тонове најлепших мелодија нуди,
Зауставићу господара свих ветрова и олуја да те нико не пробуди.

Послаћу ти малене свице што вредно раде док не сване дан,
Да ти обасјају анђеоско лице и пожеле миран и слadak сан.

Посадићу црвене мајске руже, нећу дозволити ниједној да увене,
Да око тебе само мириси љубави круже и да све набоље крене.

Јелена Пантелић
СРЕЋА САВРЕМЕНОГ ДОБА
(беседа)

Срећа савременог доба све се чешће доживљава као императив који људи носе као бреме. Иако ова реченица може да звучи прејако, морамо признати да у њој има истине. Никада се више није говорило на тему среће, а никада је мање није било. Заправо, право питање је: Има ли је данас уопште и колико?

У савременом добу категорија среће је у кризи. Можда је до тога дошло услед отуђења којем смо све време изложени, а које се, између осталог, огледа и на друштвеним мрежама као неодвојивом делу живота данас. А можда је управо овакво схватање, тј. несхватање среће и живота уопште довело до отуђења. На крају крајева, може бити да је то један процес у којем једно истовремено повлачи друго.

У том смислу, занимљиво је обратити пажњу на друштвене мреже које, чини се, најбоље одражавају кризу среће. Упорна „дељења“ животних догађаја и осећања с пријатељима родила су обавезу да се створи слика срећног живота. Кажу да се подељена туга умањује, а подељена срећа умножава. Ова реченица поприма ироничан тон у светлу претходно реченог.

Упорно инсистирање на срећи и инстант задовољствима свакако је променило појам о њој. Већини је драгоцено да са другима деле животне догађаје на друштвеним мрежама јер их то чини срећним!? Можда је ипак неке потребна „дигитална дијета“ – као и у свему, умереност је кључ! „Лепота не пружа радост ономе ко је поседује, већ ономе ко уме да је воли и да јој се диви“, поручио је Херман Хесе.

Дефиниција среће је, кажу, стање засновано на задовољству животном ситуацијом. Чини се, срећа је прилично субјективан појам. Људе данас ређе усрећује живот у природи него живот у природи подељен на друштвеним мрежама. У овом случају, ако се истинитом сматра изрека „колико људи, толико ћуди“, данас би се могло рећи: колико људи, толико срећа.

Сигурно сте чули за хормон среће. Не као врсту хормона, већ као популарну рекламу за лек против туге и умора – апсурд који ће нам променити живот. Дакле, све се више инсистира на срећи зато што је све мање има. Што се више она „дели“, то је мање има – обрнуто пропорционално. Не умножава се како рече изрека, већ постаје наметљива. Срећа као стил живота се све више намеће људима и све више људи „гине“ у жељи да је досегне. Заправо, људи постају несрећни у својој срећи, не схватајући да срећу нема потребе описивати, препричавати, показивати и бесомучно „делити“. Једноставно је довољно бити срећан!

Хоћемо ли срећу или тугу, стање или осећање и има ли потребе бирати између ова два? Даћу себи за право да прихватим оба и будем срећна. Срећу не треба само делити на друштвеним мрежама, већ треба допустити да је у нама други виде и на тај начин је са нама деле! То је учествовање других у нашој срећи које никако није пражњење, већ пуњење, тј. испуњавање.

Наташа Барна Зорић
НАЈБОЉИ ПРИЈАТЕЉИ

Била једном једна Лајка и оштенила седам кучића. Излазили су један, по један, а не зна се које је било лепше. Сви су били црни или смеђи, са по којом белом туфницом. Када је последње требало да изађе, никако није могло. Лајки је бивало све теже и теже, али је најзад изашло и оно, сасвим другачије од осталих и потпуно жуто, али са неочекиваном плавом туфном на врху носића. Нико није желео да га прихвати и одбацивали су га. Ругали су му се зато што је имао необичну туфну. Али његовој мами он је био најлепши и назвала га је Жућа. Жућа је силно желео да се игра са својом браћом и сестрама, а они нису желели ни да чују за њега. Тако је једног дана Жућа одлучио да оде од куће не би ли нашао правог пријатеља. И тако ходајући и прелазећи преко једне прелепе зелене ливаде, наиђе на госпођицу Буба Мару и упита је:

„Здраво! Да ли желиш да будеш моја другарица?“

А она му одговори: „Извини, али журим! Нађи неког другог, себи равног!“

Жућа се јако растужио и наставио свој пут. Ходајући даље, наиђе на белог зеца. Изненађен, срећно ускликну: „Здраво! Ја сам Жућа! Хајде да се играмо!“ Али зец се уплашио и побегао од њега.

Разочаран у свој живот, тужан и несрећан, Жућа одлучи да оде у шуму што даље од свих, да буде сам, самцат. Али како је закорачио у шуму, зачуло се неко шушкање... Уплашен упита: „Ко је то? Изађи! Покажи се! Ја те се не бојим!“

Кад оно, из неког грмља, излази мало, слатко маче с плавим пругама и уплашено одговара:

„Здраво! Ја сам Мјау.“

Жућа је упита: „Шта радиш сама у овој страшној шуми?“

Мјау одговара: „Мене нико не воли и не жели да се игра са мном. Сви су ме одбацили.“

Жућа ће на то изненађено: „И мене су сви одбацили. Ни са мном нико не жели да се игра. Ја сам напустио свој дом и кренуо у потрагу за пријатељем. Да ли ти, Мјау, желиш да будеш моја другарица?“

Мјау срећно одговори: „Наравно да желим! Дуго сам била сама, али мојој самоћи дошао је крај. Јако сам срећна што смо се пронашли.“

Загрлише се и почеше певати. Срећни одоше у свој нови дом. Они су били пријатељи за цео живот и никада се нису раздвајали.

Немања Савић

СЕЋАЊЕ: ВЛАДА ДИВЉАН

НИСАМ ФАСЦИНИРАН НАЦИЗМОМ

Владимир Влада Дивљан није физички са нама од 2015. Траг који је оставио на овдашњој музичкој сцени не бледи. Ово је прилика да се подсетимо и ретроспективе његове каријере, кроз интервју који ми је дао својевремено на једном од многобројних концертних сусрета.

Први бенд Вам је био Мерилин?

Први бенд Мерилин, иначе смо били пре тога и Фараони и Холите, и вамте-намте као клинци, а после је то ишло, ишло... па Мерлин, па Мерилин, па Звук улице, па Идоли.

Поменули сте у неком од ранијих интервјуа да су вас одувек привлачили табуи?

Па, табу је ту да би се мрдао, да би се разбијао, да би се нешто десило, а како смо ми одрасли, ми - ја сам педесет осма, давна генерација, и кажем, било је пуно различитих табуа. Један од њих је било коришћење немачког језика, други је било певање о социјализму на шаљив начин, трећи је био о Америци, четврти је био Ретко те виђам са девојкама, тако да је било доста ствари да се обради, а и сам Нови талас се обрачунавао са табуима и враћао је рокенрол у некакву радозналост и провокативност, тако да, поклопили смо се ту.

Да ли је тачно, бар према тврђењу Исидоре Бјелице, да је та „Оморина над Берлином“ у ствари интимна исповед Химлера Хитлеру?

То је била моја основна идеја кад сам писао ту песму, како се Химлер жали Хитлеру на проблеме са женама, и почиње као, текст не значи ништа, узгред буди речено, али нико није знао немачки у то доба, а ни сад није много боље иако живим на немачком говорном подручју, али то је почетак: „Киндер гресе мај хер Хајнрих“. Хајнрих Химлер, наравно. Певати о Хитлеру у оно доба је било погубно, а и уопште. Нисам ја био фасциниран нацизмом, далеко од тога, него је било забавно да то тад провучемо кроз песму, дакле он се њему жали на жене, а онда Хитлер њему одговара: „О мој Хајнрише Химлеру, ти велико дете, као: бла, бла бла... Од тога је остало киндер гресе, што значи велика деца. Да, на неки начин је тачно. Битно је било певати на немачком, мање битно шта.

Примењена музика – филмска музика, музика за децу, рокенрол, шта их обједињује?

Па музика (смех). Све је то музика. Одувек ме је привлачила та примењена музика, музика којом нешто казујеш из позадине и утичеш на нечију подсвест, дакле не директно из првог плана: речи, ово, оно, него нешто што допуњује слику. Сама музика и само дизајн, тако да ме од малих ногу... Чим су Идоли кренули, ја сам почео да радим нешто за телевизију, оно што су ми дали. Пошто је некад давно то било много компликованије. Био је први и други канал и није се тек тако могло доћи до

њих, онда сам 1984. радио први филм Шест дана јуна, поготово кад сам отишао у Аустралију, с обзиром да је то друго говорно подручје, то ми је било некако опредељење, и до дана данашњег... Сад ми је то и неки посао, а пошто је музика, рокенрол као вирус – онда морам и да наступам, тако да не наступамо пречесто, али свирамо.

Како гледате на много помињану чињеницу, која је наведена и у Лексикону Уу митологије, да фасцинантно међусобно личите Ви и новинарка Дуца Марковић?

Дуца је моја добра другарица. Између осталог ме упознала са мојом садашњом женом Дином, а ми се и зовемо брате и сестро, мада нисмо, колико знамо, нисмо у роду. И дан данас се дешава да ме неко пита: „Јао, је л' истина да сте ти и она... или кажу: „Она твоја сестра, ово, оно“, али, осим приче нема ништа од тога.

Влада Дивљан и Немања Савић у разговору

Немања Савић

Интервју: Добрица Ерић

ПЕСНИК ЗА СВАКУ КУЋУ

У време кад је песничка реч имала већу друштвену тежину, кад се спорије живело, кад се више читало и кад се инстант звезде нису преко ноћи палиле и гасиле, сијало је песничко име Добрице Ерића. Уз Љубивоја Ршумовића, Мирослава Антића и Десанку Максимовић вероватно најпопуларнији савремени српски песник за децу. Нажалост, надлазеће генерације су склоне забораву, а овај ретроспективни интервју је мали покушај да се још једном подсетимо како је говорио Добрица.

Какво је било Добричино детињство?

Добричино детињство је било онакво какво је у мојим књигама за децу. Да не бих причао поново, све сам ја испричао тамо, треба само, значи, да узму моје књиге; било коју од двадесет, тридесет, педесет, и видеће Добрицу из детињства и Добрицу и који је из тих предела дошао у ову загушљиву халу на сајму, а све време размишља како би било лепо у цветним ливадама поред реке Груже, о чему иначе и моја књига „Тако жубори река“ прича.

Почетком друге половине двадесетог века појавила се једна нова генерација такозваних писаца са села: Ви, Драгиша Витишевић, Бранко В. Радичевић... Колико је то уздрмало тадашњу књижевну сцену?

Не може се рећи да ју је уздрмало, освежило је заиста као један бистри талас из Груже који је плуснуо у неку загађену мутну реку овде у Београду. Али, ето, то се полако разлило на разне стране, остали појединци, и свако се бори на свој начин.

Каква је то река с ружом римована?

Река с ружом римована је Гружа, дакле Гружа и ружа. Па чим имате тако лепу риму мора бити и сама лепа, мора бити онаква каква је у народним песмама пре мене била, па после и у мојим песмама. Добро, сад можда баш и није таква. Ја сам једном написао да река Гружа више жубори у мојим песмама, него у свом кориту, али ипак Гружа је Гружа – име је остало исто.

Знани сте публици највише с телевизије, па може ли данас песник за децу да буде познат и популаран без неког јавног медија?

Најважније је како пише, а онда, наравно треба му и мало рекламе и сусрета с читаоцима, с ђацима, учитељицама у школама. Ја намерно кажем учитељицама, јер су углавном остале учитељице. Учители су отишли на неке уносније послове. Све то заједно чини, али, кажем, прво је оно како то ради, шта ради, и хоће ли то млади прихватити или неће.

Има ли Добрица више књига или година живота?

Па ако бих све сабрао, и једно и друго, било би много више књига, наравно, за сваку годину по две књиге, кад се сад овако сабере. На почетку није било тако, било је: двадесет година – ниједна књига, а сад, накупило се кроз године, некад је било и

више... Онда долазе поновљена издања, па избори, па остало, тако да сад има много више књига него година, а тако и треба.

Шта Добрица планира даље?

Па ја сам оно што сам испланирао, то сам и остварио кад су књиге у питању, дакле, објавио сам неколико нових наслова, а и доста поновљених издања. Посебно хоћу да споменем поновљено, седмо издање књиге „Разапета земља“ са доста нових песама, да споменем поновљено и допуњено издање „Срицање жене“, моје љубавне песме, и круну тог мог вишегодишњег рада, то је „Косовски венац“, српска историја у стиховима – од Старих Словена до дана данашњих, ја сам то написао, и ево, изашло је сад. Доста се купује иако је још нико и не зна шта је и како је, али ваљда сам наслов у овим годинама привлачи, и то посебно наглашавам, дакле: „Косовски венац“, бројанице – повеснице у четиристо тридесет три чворића, а чворићи су песмице. То је и за децу и за родитеље, наравно да би знали праву истину, пошто нам сад ове историје које штампају по страним државама не говоре истину, него говоре онако како то њима одговара.

И за децу и за одрасле?

За сваку кућу.

Добрица Ерић и Немања Савић у разговору

Немања Савић

СЕЋАЊЕ – МИЊА СУБОТА

ЦЕЛА ШКОЛА ПЕВА МОЈЕ ПЕСМЕ

Епидемија ковида однела је неповратно многе личности с јавне сцене. Међу њима је била и икона многих детињстава. Човек који је као певач, публициста, водитељ, композитор и још много тога, обележио једну епоху. Овај разговор је подсећање на легендарног Мињу Суботу.

Како смо то забављали Тита?

А, да. Јесте ли ви видели ту књигу?

Наравно, и читао.

Па јесте, то сам ја... Ево, сад спремам једну нову књигу, наравно, неће бити о Титу, биће књига прича. Наслов је условно Музичке приче. Ја сам доста путовао, много тога сам и видео, доживео, упознао сам многе сјајне људе итд. И кад причам с пријатељима и тако препричавамо неке ствари, сви ови и писци и песници, моји пријатељи кажу: Како ти то не напишеш? Не смеш да не напишеш! После ове књиге „Како смо забављали Тита“, мало сам стекао и искуство, иако је то књига писана по причањима колега и пријатеља и успела је као издавачки подухват. Мени је драго што је осликала једно време, попунила један мозаик тог времена, па се надам да би и ова књига прича могла управо да попуни неке празнине које нису тако велике, али у сваком случају, неке приче о томе где смо били, шта смо радили, који су то људи с којима смо се сретали, како су гледали на нас. То су у суштини приче с краја прошлог

века, али мислим да би могле да буду јако интересантне. На крају крајева, то ћемо да видимо кад дођу до читалаца.

Миња Субота – према многима – је Суботичанин?

Не. Ја сам рођен у Сарајеву, али цео живот сам проживео у Београду. Али што се тиче Суботице, на неки начин смо ми Суботе везани за Суботицу из простог разлога што историјски податак говори да је војвода Мрвић Субота и основао град Суботицу. Наравно, после су се Суботе преселиле скроз доле до Дрниша у Далмацији, а сад су се вратили. Наравно, не у Суботицу, него у Дрниш. Ја никад доле нисам живео, иако се многи враћају поново у тај крај. Субота је стара породица и уопште те породице у Дрнишу. А ја Суботицу – не зато што неки можда ко зна који мој предак је основао – ја Суботицу волим из више разлога, јер то је један јако леп град. Мени је жао што многи нису били у Суботици, рецимо многе Нишлије, Лесковчани, па и наша деца мало путују, али ко год дође у Суботицу, он се изненади. Њега град збуну, велики град, врло културан град, град с великим потенцијалима итд. Ево чуо сам сад да Зрењанин поново корача крупним корацима и то ме је јако обрадовало. Ја сам знао Зрењанин као један изузетан центар прехрамбене индустрије. Самим тим је имао јако добар културни живот, јер без богате привреде, културе је мало.

Да ли Вам је жао или драго што ће Вас многе генерације памтити по Музичком тобогану, иако старији знају да сте Ви били и изванредан певач шездесетих година? Како да не. Па, нека. Генерације су одрасле уз Музички тобоган, уз моје песме које, ево, и данас се певају као музичка литература у школама, у предшколским установама. Што се тога тиче ја сам богат човек. Песме које сам компоновао на стихове Ршумовића, Добрице Ерића и других, ми смо млади то радили, деца су прихватила. То су генерације одрасле уз њих. Наравно, основа свих тих песама су сјајни, антологијски стихови, и шта ћете веће среће него кад дођете у школу, а цела школа пева ваше песме. На неки начин то су дечије химне, тако да сам ја јако задовољан. И сад радим оно што волим с мојим драгим пријатељем Јованом Јоцом Адамовим. Ево, сад смо снимили нову серију Тобогана, хоћемо да изненадимо све. РТС, први програм ће да емитује. Урађено је са доста амбицијом, са врло добрим улагањима, да то све лепо изгледа, а деца су још боља него што су била, шалим се. Деца су увек сјајна, и мислим да ће та нова серија која крене – има ту једна виртуелна личност, па оркестар који уживо свира – у суштини, то је један од ретких, можда јединствен шоу програм на нашој телевизији. Кад ми сви ови који реализује кажу: Слушај, сјајан шоу програм. Ја кажем: Па добро, за децу, а они кажу: Не. Ако ћемо категорију шоу програма – то је, а за одрасле – нема га. Према томе, ово је и за децу и за одрасле, шалим се. Али, све у свему, желео бих да кад родитељи и деца виде овај Тобоган, нову серију, да кажу: То је Србија коју желим.

Немања Савић

СЕЋАЊЕ – Група РИБЉА ЧОРБА

МИША АЛЕКСИЋ И ВИЦКО МИЛАТОВИЋ

АМЕРИКАНЦИ ОПЕТ ИСТРЕБИЛИ ИНДИЈАНЦЕ

Недавно гостовање ове групе на кикиндским Данима лудаје, било је повод и прилика да се још једном сетимо легендарног басисте овог бенда Мише Алексића и интервјуа који је својевремено дао потписнику овог текста.

Пошто сте члан оригиналне поставе Рибље Чорбе, како је то бити три и више деценија у истом бенду?

ВИЦКО МИЛАТОВИЋ: Па, навикнеш се, знаш оно, као да си тридесет година у браку са неким, тако му дође. Навикнеш се.

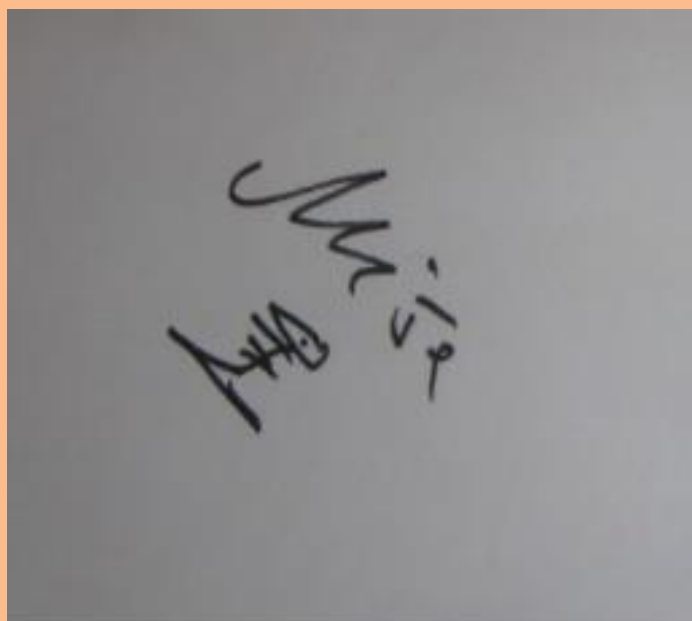
Од Групе СОС, кафане Шуматовац до данашњих дана, како је текла Мишина каријера?

МИША АЛЕКСИЋ: Текла је као сваког музичара који се бави музиком тридесет и кусур година. Добро, све је добро, ево сад смо прославили, петнаестог августа смо прославили двадесет и девету годину Рибље чорбе, а СОС, Ројали и све то је било још плус десет.

И Ненад Божић ми је причао једном приликом о култности кафане Шуматовац. Шта ви кажете?

ВИЦКО: Па исто, пошто сам и ја одрастао у том Шуматовцу. То је био скуп такозваних музиканата у тадашње време. То је било, зна се: изађеш у град, ако тражиш басисту – наћи ћеш га тамо, ако тражиш певача, гитаристу, бубњара – само одеш у ту кафану и све нађеш.

Осећа ли се басиста у неку руку у другом плану, односно сва ритам секција, да ли је то други план, без обзира да ли је велики бенд у питању?

Аутограм Мише Алексића

МИША: Па не, не. Пази, кад си на бини, сваки човек који је у бенду покушава да дâ свој максимум, према томе, сваки члан бенда мора да пружи све што уме и што зна да би бенд функционисао како треба. Ево, најбољи су ти доказ Ролинг стоунси који функционишу колико година и свако од њих је фирма за себе.

Познато је да сви чланови Рибље чорбе раде још по нешто. И ви сте својевремено имали видео-клуб, је л' тако?

МИША: Да. Ја сам имао видео-клуб који је радио јако добро, међутим, видео-клубови су пукли, то више не постоји, имао сам продавницу музичких инструмената у Скадарлији – музичка кућа „Алексић“. Али, то сам баталио и сад се бавим искључиво музиком, сад сам басиста Рибље чорбе и ништа више.

Осим песме „Људи“ има ли још нека у опусу Рибље чорбе која је Ваше ауторско дело?

ВИЦКО: Па има, ја сам радио: „Драга, не буди педер“, „Превара“, „Диско мишић“, „Амин“, не знам ни ја... Али има их једно двадесетак, сигурно.

Сећате ли се рецимо оне сцене осамдесетих, је ли била јача од данашње?

МИША: Како да не. Била је много јача. Било је бендова, цела Југа – стара Југа, ту је било феноменалних бендова. Свирало се на све стране, али и подршка, медијска подршка, је била велика. Ево погледај данас: данас ти немаш ни на РТС-у, ни на Пинку, ни на Б-92, нигде немаш емисије које су посвећене рокенролу, младим групама, које би афирмисале младе бендове. Тад је постојало милион емисија где су могли бендови да свирају, а данас немаш ништа. Значи, данас се све своди на живе наступе, и на евентуално неко гурање по радио-станицама.

Шта су Индијанци, односно, да ли је то једна епизода или ће се тај пројекат некад наставити?

ВИЦКО: Не, Индијанце су истребили Американци, опет. Кад је кренуло бомбардовање, пошто је гитариста био из Хрватске и басиста из Босне, онда су они отишли у своје земље, тако да су Американци опет истребили Индијанце.

Бора Чорба

Гордана Јанков

КО ДРУГОМЕ ЈАМУ КОПА, САМ У ЊУ ПАДА

Имам другарицу из разреда која се зове Ивона. Она је из богате и угледне породице, јединица је, има све што пожели и свуда је популарна. Таквим људима је тешко да буду срећни јер иако имају све, не могу да поднесу кад је неко у нечему бољи од њих. Тако је и моја другарица Ивона била љубоморна на Сару. Сара је из сиромашне породице, али је такође омиљена у друштву јер има велико срце, увек је спремна да помогне, забавна је и поседује мноштво талената. Обе иду у музичку школу, Ивона свира клавир, а Сара виолину. Добијају похвале са свих страна, али Сара ипак нешто више, па је због тога Ивона више пута покушавала да је понизи и оспори постигнути успех. Сара је имала више правих пријатеља који су је увек бранили знајући да је Ивона пецка из љубоморе. Једног дана Ивона је претерала и учинила нешто сасвим неочекивано за девојку из тако угледне породице. Требало је да свирају дуо на великом свечаном концерту поводом завршетка школске године, на ком ће бити и Ивоин друг који јој се допадао. Њој се чинило да је наклоњенији Сари, па је хтела да је спречи да заблиста у свечаној хаљини и задржи пажњу искључиво за себе. За тако нешто био је потребан соло наступ и учинила је недопустиво – прво је назвала Сарине родитеље у име њихове наставнице и рекла да је концерт померен за сат времена касније. Сара је на време сазнала да се сатница није променила и не слутећи да је Ивоина „грешка” била намерна. Пошто је видела да јој то није успело, на брзину је зацепила Сарину свечану хаљину док је она вежбала у другој учионици. Срећом, једна од Сариних другарица која је водила програм, видела је Ивоин поступак. Договорила се са неколико другарица из публике да је изненаде. Желела је да схвати колико је ружно поступила, нарочито је изненадио задовољни осмех који је видела на њеном лицу док је кварила хаљину. Успела је да организује поправку хаљине и пре него што је Сара ишта сазнала о томе. Нашле су у гардероби за сцену прелепу чипкану ешарпу са цирконима која се савршено уклапала са хаљином и покривала подеротину. Затим су ставиле танко платно преко жица клавира. На концерту је Сара заблистала и својом појавом и музиком, док је Ивона свирала забринута и намргођено, не успевајући да схвати због чега јој клавир тако чудно звучи. Колико год да је јако притискала дирке, ноте су биле тише од виолине. Приликом поклона, Сара је добила огроман аплауз и велики осмех Ивоине симпатије из публике. Зажалила је због свог поступка. Када су је другарице након спуштене завесе суочиле са ситуацијом, Ивона се извинила Сари и молила је да јој опрости. Сарино велико срце је то и учинило. На овај или онај начин, живот нам врати за све лоше поступке.

Владислава Милићевић и Немања Савић
ПРИКАЗ КЊИГЕ ЗА ДЕЦУ „Е, БАШ ХОЋУ!”

УВОД

Појам пројекта у предшколским установама је комплексан, вишезначан и релативно широк. Може се означити као остварење оних активности за које је заинтересована већина деце. Супротност овом приступу је тематско планирање, које се базира на испуњењу тематских јединица. У овом осврту ће бити речи о пројекту књиге за децу “Е, баш хоћу!” Владиславе Милићевић и Немање Савића. Они су својевремено објавили књигу која обухвата низ моторичких радњи, развија когнитивни део личности код деце, доноси корелацију више области и односи се отворено према детету, односно пројектно, јер дозвољава да дете само бира редослед и садржаје из књиге која им је понуђена.

Примарно, ова се књига бави развојем фине моторике, али су њена намена и намера вишезначна. Етимологија самог појма моторике потиче од латинске речи мотор, која значи покретач и означава кретање. Као дисциплина, моторика проучава развој човековог кретања, физиолошке нивое управљања кретања, њихове моделе итд.

Књига Владиславе Милићевић и Немање Савића „Е, баш хоћу!”, у којој су кроз стихове за предшколски и млађи школски узраст дата упутства о прављењу фигурица од различитог материјала, могла би да се детерминише и као практична примена моторичких знања. Дакле, у питању је корелација између књижевности за децу и методике физичког, ликовног и музичког васпитања кроз холистички приступ у психомоторном развоју деце.

Кључни термин је покрет. Он је основа свега (Слика 1).

Слика 1 – Моторички покрет као основа свих радњи

МОТОРИКА КАО ОСНОВ АКТИВНОСТИ

Као што смо видели, сам покрет је условљен спољашњом силом, односно неком врстом команде. Постизање контроле над сопственим мишићним апаратом и успешно савладавање силе теже спадају у најзначајнија постигнућа детета у раном узрасту, пресудна не само за телесни, већ и за општи развој његове личности. Управо због сужене могућности кретања (уз недостатак инстинката) новорођено дете је беспомоћно у поређењу с тек рођеном животињом, а један од најважнијих егзистенцијалних домета детињства јесте освајање ове функције, без које тешко може да опстане и успешно се укључи у друштвену заједницу (Каменов, 1999).

Иначе, моторички развој је уско повезан са когнитивним и емоционално-социјалним. Повезаност психичких и физичких функција испитивали су још стари Грци, али тек у двадесетом веку, пре свих Пијаже, почиње озбиљније испитивање повезаности ова два подручја. Активности кретања су, као што знамо, значајан чинилац сензорног развоја. Сензорни и моторни процеси делују заједно. Код деце су повезани и узајамно условљени развој fine моторике и степен сазревања централног нервног система (Антропов, 1986).

То одваја човека од животиње, тј. за разлику од животиње, за човека је карактеристично формирање способности које су повезане не само са непосредним прилагођавањем постојећој ситуацији, већ и са потребом да управља радом машина и механизма (Подђаков, 1992).

То је функција без које дете не може да оствари квалитетан контакт са спољним светом. Сва та настојања да се оствари покрет, ма какав он био, доприносе општем социо-емоционалном и психофизичком развоју детета. Не само што ти примарни покрети изазивају радост „освајања терена“, него представљају и показатељ нормалности или неке физиолошке девијације. Развој и усавршавање, а у одређеном добу одржавање нивоа способности кретања, представља процес који траје читавог живота. Скоро сва интеракција са средином која окружује дете на разним развојним ступњевима одвија се кроз покрет (Каменов, 1999).

Човеково кретање обухвата неуромоторику, тј. природне рефлексе, сензомоторику, функцијску јединицу опажања и делања, психомоторику, целовитост духовности, телесности и кретања, социомоторику, успостављање социјалних контаката и комуникације помоћу кретања (Поткоњак, Шимлеша, 1989).

Оно што је несумњиво најважнији предуслов да би дошло до сваког, па и моторичког учења, како код људи, тако и код животиња – јесте мотив. Код животиња су те потребе најчешће физиолошке природе, међутим, код људи могу бити у питању (пored физиолошких потреба) и психолошке и социјалне, што је и чешћи случај. Разлика је у дужини трајања ових мотива. Код људи мотиви могу да трају дуже време (чак и неколико година), док код животиња мотиви морају да се одмах задовоље да би дошло до учења (Ђорђевић, 1984).

Фина моторика представља коришћење најмањих мишића тела у циљу извођења прецизних покрета. Та врста моторике је уско везана за координацију око-рука. Она је важна због способности да појединац извршава практичне задатке и за бригу за самога себе. Упрошћено речено, то је у неку руку и питање опстанка. То је скуп вештина које се развијају одмах након развоја крупне моторике и у неку руку је способност коришћења великих мишића и делова тела. Како дете расте, крупна и фина моторика упоредо се развијају. Што у коначници не мора значи да ће се обе врсте подједнако добро развити.

Уколико, на пример, фина моторика заостане за крупном неће доћи до стварања синапси, те може доћи до различитих когнитивних поремећаја, што даље може проузроковати проблеме у учењу и савладавању појединих вештина.

С друге стране, деца која имају развијену фину моторику брже науче да се самостално брину о себи (хране, одевају итд.).

Фина моторика, рекли смо, ствара fine неуронске везе које ће остати запамћене у кортексу великог мозга, само под условом ако се редовно користе, јер један од разлога заборављања лежи и у некоришћењу одређених вештина. Постоји много активности које су усмерене ка томе да увежбају или провере дечију фину моторику, а све оне у принципу укључују развој финих мишића, пре свега руке, то јест шаке. Дакле, пресудну улогу имају прсти руку; њихова стимулација и развој.

Потреба за разним видовима физичке активности спада у основне људске потребе и нарочито је изражена у детињству. Сваком ограну, без обзира на његову функцију, неопходна је одређена, правилно дозирана и редовна активност, чије изостајање доводи до атрофије, дегенерације, као и до стварања услова за појаву болести и разарање појединих органа (Каменов, 1999).

Активности за развој fine моторике је много. Постоји низ посебних програма који су специјално осмишљени да потпомогну тај развој (нпр. „Монтесори“) који обухвата низ радњи логички повезаних и поређаних по тежини, узрасту, захтевности, бојама и другим категоријама. На васпитачу је да одреди и дозира јачину и интензитет, али – као што је већ речено – врло је важно да је развој fine моторике усклађен с развојем крупне. Стога је врло важно сазнање да се на поједине аспекте раста и развоја (овде говоримо о моторичком) може утицати. Наравно, уз строго поштовање индивидуалности сваког детета, као и познавање антропометријских мера својствених узрасту.

Важно је нагласити да се норме за рад с децом не одређују према врхунским резултатима, већ према индивидуалним могућностима.

ПРОЈЕКТИ У ВРТИЋУ

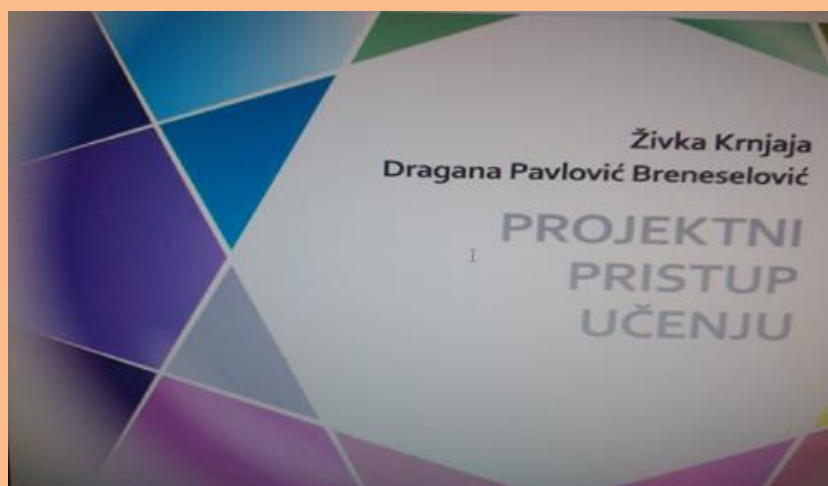
Пројектно планирање је у суштини решавање проблема или неких истраживања кроз игру. То је фактички искуствено учење. Иако релативно нов појам, овај термин и начин рада никако нису нови у предшколском систему васпитања и образовања.

Претече њега се појављују у разним видовима и под различитим називима и неколико деценија раније, међутим, с појавом пројеката све то је систематизовано.

Пројекти деци пружају могућност да истражују и да се ангажују у њима смисленим ситуацијама, у којима на креативан начин остварују везе између претходног и новог искуства.

Нека сазнања која дете стиче могу да буду плод вишекратних покушаја, а нека неком другом методом, међутим, оно што је увек важно јесте да васпитач мора да делује афирмативно на дете и да га увек бодри.

Пројекти се планирају из свакодневних искустава са којима се деца срећу. Према књизи „Пројектни приступ учењу“, Живке Крњаје и Драгане Павловић Бренесловић (Слика 2):

Слика 2 – Корица књиге Калеидоскоп – Пројектни приступ учењу

Приликом креирања пројекта, за васпитача је важно да разуме специфичности значења садржаја, процеса и продукта истраживања у пројектном приступу учењу. Садржај пројекта се организује око проблема који се истражује и око питања за која се траже одговори, а не према дисциплинама или врстама активности. Садржај чине питања из живота деце, која не би требало схватити уско, само на основу непосредног практичног искуства. Процес трагања за могућим решењима и одговорима обухвата чуђење, замишљање, постављање питања, процењивање решења, предвиђање, упоређивање претпоставки, истраживање различитих начина изражавања „теорија“ и претпоставки деце (2017:22).

„Е, БАШ ХОЋУ!“ – ПРОЈЕКТНИ ПРИМЕР КЊИГЕ ЗА ДЕЦУ

Међу многобројним публикацијама за децу, а чиме је богата овдашња књижевна баштина, можемо увидети да су на сцени дуги низ година биле књиге које смо могли да поделимо на два табора. Први је био моралистичко-дидактички, претежно исказан кроз поезију и који је био владајући правац од појаве првих песника за децу па све до половине двадесетог века. Други, паралелни правац имао је за циљ

не подуку, него забаву и он се огледао највише у сликовницама, епиграмима, досеткама, стриповима, гег-песмама итд. Све то било је богато илустровано с циљем да децу забави, више него поучи. Овај правац се развијао од Змаја до наших дана. Свеједно коме су стилу била окренута, деца с ових простора су имала богату продукцију и избор за читање.

Добре песме не разликују се толико колико начелна схватања поезије. Добра, успела песма брани себе, својом инвенцијом и интелигенцијом, укусом и културом певања (Радовић, 1984).

Најпопуларнији и деци најближи облик књижевног казивања свакако је поезија.

Поезија за децу један је од облика увођења у живот. Она пева о томе како се рађа, расте, проговара, резонује, како се постаје одрастао – вредан и одговоран (Лакићевић, 2003).

Упрошћено речено, имали смо мањим делом прозне, а већим делом поетске књиге и сликовнице. Заједничко сваком добром делу за децу је да оно обухвата вишезначност и да сажима неколико области. Дакле, да обједињује дечји сазнајни свет кроз што више области.

Један од примера књиге која има богату корелацију књижевности (тј. поезије), ликовне културе, музикалности и физичке активности (тачније, фине корелације, је „Е, Баш хоћу!“ Владиславе Милићевић и Немање Савића (Слика 3).

Слика 3 – Корица књиге „Е, баш хоћу!“

Корелацијом и повезивањем садржаја ученике подстичемо на рад, али и на унапређење спознајне функције у заједништву менталних, емоционалних, кинезиолошких и социолошких подражаја. Може се рећи да је корелација заправо најлабавији ступањ интеграције (Салопек, 2012).

У овој публикацији су дата упутства у стиховима која упућују на израду једног предмета, а у циљу развоја фине моторике код млађих особа (слика 4).

Слика 4 – један сегмент књиге „Е, баш хоћу!“

Ово је књига која је обухватила не само ауторе, него, као сараднике, и низ врских стручњака који су овој публикацији дали печат оригиналности. Ту су пре свих Кикинђани – као рецензенти књижевница Десанка Божин, илустратор Зоран Тенкеш, технички уредник Драган Ристић, потом психолог Љиљана Томовић и педагог Александра Суботић у својству рецензената итд. Дакле, присутна је и корелација и интеракција међу људима и стручњацима из различитих области.

Као што је речено, овде је у питању публикација која се бави израдом различитих предмета од папира, лишћа, жице, кутија за јаја, вунице и др. Дакле, од материјала лако доступних. Куриозитет је да су обједињене ликовне технике колажа, оригамија, пастела гваша и многих других да би се добио целовит пејзаж, са упутствима у стиху.

Узгред, ова невелика књига необична је и по свом издуженом формату, затим живим бојама и низу других ствари које ће привући децу.

Као илустрација могу да послуже одломци песме Срце која отвара ову књигу, а која кроз стихове даје упутства како оригами техником (којом развијамо фину моторику код предшколаца) да направимо срце:

Сви имамо срца велика
 Која носимо испод одела
 Служи за љубав јачу од челика
 И многа друга велика дела.

Још нешто ћу теби казати
 Срце може и да се дели,
 Треба га само хтети показати
 И наћи неког ко га жели.

Слика 5 – Израда оригами срца

И од папира можемо да га правимо
 Па да га драгој особи дарујемо
 Или кô круну неком да ставимо
 Заједно светом да царујемо.

Када је љубав неком у глави
 Тај нема никад туге ни бола.
 А ево како се срце прави:
 Прво савиј папир на пола.

-7-

Шапнућу ти још нешто:
 Ништа ти неће моћи злотвори
 кад имаш љубави, а сада вешто
 Поново исти папир отвори.

Мораш и ово још да сазнаш:
 Кад дајеш срце не питај за трошкове,
 А сад пресавиј (то ваљда знаш)
 Доње обојене ћошкове.

Кô мама кад нежно руке метне
У косу твоју, па ти каже: “Једини”,
тако нежно нек се један угао сретне
С оним другим да се грле на средини.

Онда окрени папир на леђа
Пресавиј леву и десну страницу,
А средишња линија нека буде међа
Иако љубав не познаје границу.

Већ је твоје срце у новом оделу
још да му додамо ципеле и јакну
Савиј га на пола, нек се на моделу
Врх и наспрамна страница такну.

Савиј ка унутра углове исте
Модел на другу страну окрени,
Па пошто су ти намере чисте
С готовим срцем у свет крени.

С њим ћеш имати пуно среће
Само га поклони неком на дар
Тада ће постати два пута веће
Урадићеш за себе најлепшу ствар.

Ова песма је само један од примера из књиге која се целокупна односи на развој фине моторике. С друге стране, аутори су се трудили да материјали буду доступни, и осим природних, за израду фигурица које после у књизи оживе, потребни су још само лепак, бојице, књига и маказе. Дакле, циљ аутора био је да дете са што мање средстава дође до што већег и значајнијег резултата, а сваки резултат који се постигне је вредан и валидан. О томе речито говори и упутство за израду рака од лишћа.

Слика 6 – Упутство за израду рака од лишћа

Тако у рецензији ове књиге Томовић, између осталог, пише: „Правећи везу између главе и руке дете подстиче развој мишљења, а радећи рукама и стварајући развија креативност и учи да поштује себе, па тиме и друге.“

Требало би поновити да се, осим оригами срца, у књизи од картона прави пејзаж, затим рак од лишћа, риба од жице, девојчица од вунице, жирафа од кутије за јаја и на крају честитка од картона тј. она песма која обухвата целокупну идеју.

ЗАКЉУЧАК

У основи, рекли смо да развој fine и крупне моторике теку паралелно, и да су условљени низом фактора. Сваки дететов успех у моторичком развоју важно је осоколити и похвалити, јер се треба равнати према индивидуалним а не максималним могућим дометима.

За то ће, као илустрација ове тврдње, послужити још један одломак песме из књиге „Е, баш хоћу!“. Ради се о завршном поетском упутству које носи назив Честитка:

Када си с нама све ово прошао
И савладао без много муке,
У царство снова добро нам дошао
И за тебе честитка: Ево руке!
(Слика 7)

Слика 7 - Завршна честитка за децу кориснике књиге

ЛИТЕРАТУРА

- Antropov M. V. i Koljcova, M. M. (1986). *Psihofiziološka zrelost dece*. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva.
- Đorđević, D. D. (1984). *Pedagoška psihologija*. Gornji Milanovac: Dečje novine.
- Kamenov, E. (1999). *Predškolska pedagogija*. Beograd, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva
- Krnjaja, Ž. i Pavlović Breneselović, D. (2017). *Kaleidoskop – Projektni pristup učenju*. Beograd: IPA
- Lakićević, D. (2003). *Antologija srpske poezije za decu*. Beograd: Bukland.
- Milićević, V. i Savić, N. (2003). *E, Baš hoću!* Žitište: Biblioteka „Branko Radičević”.
- Podđakov, N. N. (1992) *Praktično mišljenje kod dece*, Beograd, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva
- Potkonjak, N. i Šimleša, P. (1989). *Pedagoška enciklopedija knj. 1 i 2*. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva.
- Radović, D. (1984). *Antologija srpske poezije za decu*. Beograd: Srpska književna zadruga.
- Salopek, A. (2012). *Korelacija i integracija u razrednoj nastavi: primjeri dobre prakse*. Zagreb: Školska knjiga.

Слободан Балаћ

Презентација младалачког надахнућа и талента

Славен Балаћ, студент друге године ВШССОВ у Кикинди, кларинетиста млађе генерације, представио се кикиндској публици као солиста у композицијама Милуица, Кодаља, Гргина и других.

Изузетно захтевне елементе свог музичког израза овај млади уметник је извео надахнуто, презентујући систематичан приступ извођењу музичког дела. Својим наступом је показао да је, иако веома млад извођач, дорастао изазову изабраног репертоара и кроз сваку композицију представио свој раскошни таленат. Славен је присутне Кикинђане упознао с чарима свог инструмента којим је мамио њихову емоцију а заузврат бивао награђен аплаузом подршке.

Како и сам каже, овај концерт представља увод у нове перспективе и почетак новог развојног периода на ВШССОВ у Кикинди.

На концерту су наступили Нера Скелеџија – клавир, Сергеј Скелеџија – виолина и Хана Скелеџија – виолина, који су својим наступом надахнуто уобличили како звучни тако и визуелни сегмент концерта.

Концерт је уприличен у свечаној сали Културног центра 22. 11. 2021. уз подршку Тање Ножица, директорице ове установе културе.

др Ивана Петковић

Школска бајка у *Школској башти*: сезонски земљораднички обреди у традиционалној култури Србије

У плодној војвођанској равници налази се Банат, простор богат како природним изворима и лепотама, тако и културним наслеђем. На граници српског Баната и светова смештен је град Кикинда. У њему се налази једина високошколска установа у северном делу Баната – школа за образовање васпитача. Међу бројним активностима, у њој се тренутно одвија и пројекат *Школска башта*. Циљ овог подухвата је да оплеменењује урбано окружење унапређењем природног, још више – људску свест, преко односа човека са природом. У оквиру наставе, његов циљ је васпитавање будућих васпитача за васпитавање малишана предшколског узраста – из области екологије. Овај подухват је посебно важан у данашњем времену кад техника убрзано напредује и рапидно смањује природан животни простор. Последица таквог става је уништење извора живота на земљи и отуђење међу људима и осталим живим светом. Све то је било повод да се у оквиру наставе предмета *Антропологија фолклора* организују радионице чија је тема била оживљавање заборављених обреда плодности традиционалне културе и древног друштва. С обзиром на тему пројекта, посебно су обрађени обреди везани за земљорадњу. Њихова сврха у традиционалној култури била је да се, у времену неразвијене науке и технике, када је човек био у власти природних сила, те исте силе умилоствиве како би се спречиле непогоде и поспешиио род, а заједница остварила акумулацију пољопривредних и других материјалних добара, чиме би и њено биолошко преживљавање било омогућено и унапређено. А у традиционалном друштву је, као и данас, привредни напредак значио и увећање других врста моћи, посебно у односу на друге заједнице. Неки од обреда су уткани и у хришћанско наслеђе, па се појављују као синкретизовани.

Током децембра 2021. су организоване две радионице:

Једна се бавила обичајима и обредима од зиме до лета, од Божића до жетве: излазак после Божића у поље и кићење родног дрвећа Бадњаком, пролећна сетва и жетва;

Друга је представљала *Додоле* и била намењена обреду призивања кише.

Радионице су се одвијале у сценском простору који не представља њихов изворни амбијент, у просторном, временском, формалном и садржинском смислу. Овакви обреди се аутентично одвијају у селу и отвореној природи и у традиционалном, прединдустријском друштву и култури. Они имају прецизно одређен ток, структуру, улоге и изглед учесника – неодвојиве од животног. Данас су ишчезли и представљају само прежитак, издвојен из целине збивања, који се приказује у оквиру одређених културних манифестација, у урбанизованим селима или, чак, граду.

Амбијент *Школске баште* је додатно јединствен због посебног простора у ком се одвија и сврхе која је педагошка, васпитна. Уместо излаза у поље, излази се у *Башту*, са неколико леја, као реквизити служе биљке у њој, док су актери костимирани играчи

улога, а не непосредни учесници. Извођачи су одевени у народне ношње разних крајева и етничких група Србије: Војводине, Београдске Посавине, Власинског језера, Драгачева, на пример. Они изводе основне радње и певају наменске изворне песме, са наглашеним варијацијама у обреду, зависно од поднебља. Основне улоге ове идеално-типске ситуације су: предметни наставник, студенти традиционалног смера, сниматељ и репортер.

Ипак, овај простор и тренутак, без обзира на поменута одступања, испуњавају суштинску функцију јер импровизирана теренска ситуација у микро-оквиру омогућује спајавање елемената традиционалне културе, а преко њих и идентитета, од заборавља и нуди дубље објашњење ритуала чији се елементи преносе и у савремено доба. Зато измењени просторно-временски оквир нимало није нарушио кључне теоријске поставке. Реконструкција традиционалних обреда плодности природе, преко праћења сезонских циклуса, представља типичне календарске ритуале, са елементима размене и заједништва и имплицитно садржаним етапама обреда прелаза, током којих се мења статус учесника и околног простора.

др Ивана Петковић

Школска башта у школској бајци: Глобално друштво и еколошки покрети

Зависно од карактерног склопа појединца и мањих и већих колектива обликује се и однос према свету. Немају свако друштво и култура исти однос према организацији друштвеног живота и људи у заједници нити исти однос према природи.

Последњих пет-шест векова европска култура нагло напредује, настоји да завлада планетом и потчини друге културе сопственој. Самим тим, она покушава да наметне и свој поглед на свет и начин живота. Њега одликује прагматичан (средство-циљ), утилитаран (корист) однос према свету што значи да европски човек настоји да свет природе потчини сопственим материјалним потребама. Дакле, однос човека према свету у европској култури је изразито користољубив, а однос средства и циља нужен; поље слободе је у њему битно сужено. Као кључна средства у постизању овог циља користе се наука и технологија, које су се за последњих шест векова више и брже развијале него током читаве дотадашње историје човечанства.

Да ли је такав однос исправан и позитиван? До каквих последица доводи?

Савремено глобално друштво је друштво у ком доминира систем вредности европске и северноамеричке културе, која је њен продужетак. Као резултат захукталог развоја науке и технике, људски век је продужен, а стандард порастао. Међутим, створена је зависност човека од технике и повећало се загађење животне средине и отуђење међу људима. У савременом свету су учестали ратови, а опстанак планете је доведен у питање.

Носилац и покретач ових процеса су савремене корпорације, мултинационалне компаније, огромна, гигантска међународна предузећа, која се селе са једног на други крај планете са циљем искориштавања природних извора сировина и радне снаге и увећањем профита од њих. У складу са владајућом идеологијом модерног друштва њих не занима очување животне средине, а проблем све већих поремећаја екосистема покушавају да реше вештачким изазивањем ратова, криза и као у најновије доба – планираним таласима епидемија, а све са циљем смањења броја становника на планети. Њихово образложење је да у свету има све мање могућности за преживљавање јер се извори опстанка спорије обнављају него што се људи рађају.

У таквим околностима појављују се друштвени покрети, од којих су најважнији – миротворни и еколошки. Њихов циљ је да на планети престану ратови и завлада мир и да се заустави неконтролисани развој технике и прљавих технологија, а појачају активности за очување, заштиту и обнављање природне средине.

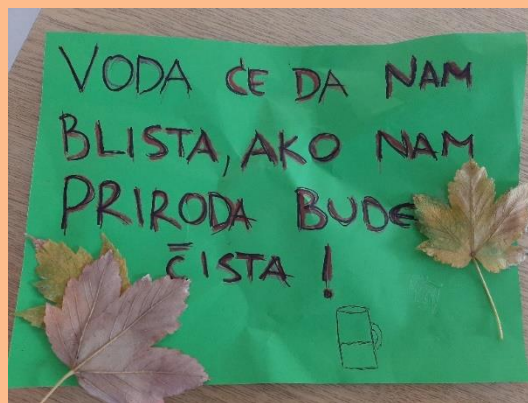
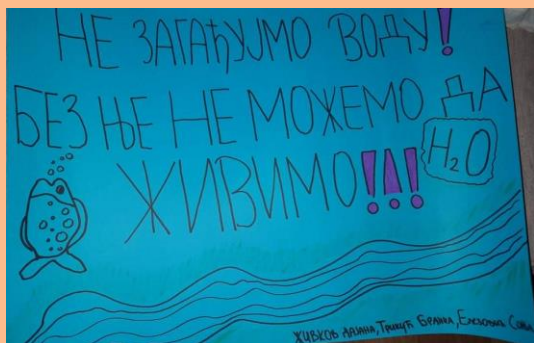
Еколошки покрет не делује само активно, конкретним акцијама, већ и пасивно, васпитавањем деце од најранијег узраста и преваспитавањем одраслих са циљем неговања еколошке свести о важности очувања природне средине за људски опстанак. У том смислу се у васпитни и образовни процес уводе и еколошки садржаји или читави предмети који треба да науче људе како да се боре за животни простор. Од тога како се односимо према природи зависиће и њен однос према нама.

Инспирисане овим идејама и праксом, у новембру и децембру 2021, у Високој школи струковних студија за образовање васпитача у Кикинди су одржане две радионице из наставе Социологије на тему *Глобално друштво и еколошки покрети*. Оне су представљале пример друштвеног експеримента уживо. По жанру, то је документарно-драмска радња зато што је текст сценарија реална, актуелна ситуација из живота, али је њена обрада уметничка. У том смислу, радионица је симулација друштвене ситуације.

Радња је смештена у *Школској башти*. Њен садржај је протестно окупљање удружења за заштиту животне средине из већих градова Војводине: Суботице, Сомбора, Новог Сада, Сремске Митровице, Панчева, Вршца, Зрењанина и домаћина – Кикинде.

Учесници су били: репортери, сниматељ и представници еколошких удружења. Носили су транспаренте са порукама различитог садржаја, које се односе на угрожавање и заштиту природне средине: ваздуха, воде, шума, биљака, животиња, деце и тсл. Репортери су разговарали са учесницима, а неки су одржали и пригодне говоре. Интервју је садржао питања о томе одакле и зашто долазе, какви су конкретни еколошки проблеми у њиховој средини и како се деца васпитавају да је заштите и унапреде.

Циљ радионице је био да студенти науче како да деци најранијег узраста пренесу знања о особинама друштвеног окружења и њиховог утицаја на природу, како би се од малена укључили у активности заштите и унапређења природне средине.

Писање приче по моделу

У оквиру наставе из предмета Стручни енглески језик, студенти су се окушали у писању кратких прича по моделу. Једино правило ког су се студенти у овом задатку морали придржавати било је да свака прича мора да садржи задатих 15 речи. Студентима су понуђене две табеле са по 15 речи, и сами су бирали по ком ће моделу писати.

Прочитајте њихове приче, а потом се окушајте и сами и пошаљите нам своје приче за наредни број часописа.

Модел 1

jewels	love	Brazil	alarm
John	Angela	hate	burglary
Paula	escape	plane tickets	mention
yacht	party	New York	police

Ивана Кресоја

*It was a typical summer evening in **New York**. **Paula** had been preparing to go to a **party** on a **yacht** when suddenly she heard a doorbell. As she opened the door she was pleasantly surprised to see her childhood friend **Angela**. She rushed to hug her when she realized that there was a man in a **police** uniform standing beside her and holding her hand. 'This is my fiancé John', said Angela 'I missed you so much, so we decided to visit you'. Paula welcomed them to come inside her apartment and then she asked 'Why didn't you **mention** you had a fiancé? We spoke two weeks ago and you didn't say anything?' Angela explained that it all happened so fast but that she has never been more in **love** than she is now. As she was saying that, her boyfriend John nervously kept looking outside the windows, and he didn't talk much. Something about this made that little **alarm** inside Paula's head ring. She felt like something wasn't right. Paula then explained that she was just planning to go to a party and asked them if they would like to join her. 'You see, we are traveling to **Brazil** tomorrow, and we have spent a lot of money on **plane tickets**, and we were actually hoping we could spend the night at your place.' 'Of course', said Paula, 'you are more than welcome to stay here.' She decided she won't go to the party after all. She was interested in knowing more about her friend's travel and her strange boyfriend. When Angela excused herself to go to the bathroom, John and Paula were left alone. 'So, you are a police officer?', asked Paula. 'No, I **hate** the police', he*

responded. Paula was so confused, 'Then why are you wearing a police uniform?'. He looked her straight in the eyes then suddenly stood up, reached for his backpack and handed her a golden bracelet. 'Here', said John, 'this is for your trouble. Thank you for doing us a favor'. The bracelet had the most beautiful **jewels** Paula had ever seen. They seemed real, but that couldn't be the case. Why would he give her such an expensive piece of jewellery? And why didn't he answer her question? Something about this man was off. Since Angela had been gone for a while Paula decided to go check up on her. She knocked on the bathroom door but no one was answering. She opened the door, but Angela wasn't there. Paula found a note on the bathroom cabinet that said 'I'm so sorry. I had to run away from him. I hope you don't **hate** me.' Paula was in complete shock. As she returned to the living room she heard the news reporter's voice from the TV stating that there had been a **burglary** of a local jewellery store and that police had no suspects yet. 'It was you who stole that jewellery. I'm calling the police. I don't know what you did to Angela but she is gone and I'll make sure she knows that you are a thief.' John started yelling. 'She is gone? I can't believe this! She **escaped** with everything she made me steal for her. She took the tickets too!' Paula handed him the bracelet he gave her and asked him to leave. As he stormed out of her apartment, Paula picked the phone to inform the police about what she had witnessed. Although Angela was once her dear friend, she didn't want to conceal her crime.

Жељко Добрић

Angelina's love for jewels made John buy a plane ticket and go to Brazil.

He hired Paula, who turned off the alarm system in a jewelry store and organized a burglary. John wanted to go back to New York. The only way to escape the police was to go by yacht. The problem was that John hated yachts, but he didn't mention it to Paula, so he boarded.

He handed over the jewels to Angela and proposed to her at a party in New York.

Модел 2

jungle	plane	Amazon	crash
Tony	survival	tigers	snakes

Jane	lost	knife	water
criminal	Ben	biologist	rescue

Јелена Даљев

*Jane is a 36-year-old **biologist** from New York. Her dream was to visit Peru, see Machu Picchu and backpack from one place to another, while trying new food, exploring the culture, and enjoying the hot, sunny days. Jane's mother bought her the airplane ticket, as a birthday gift. She was ecstatic and started planning her trip months in advance.*

*But something horrific happened, during her trip, the **plane** she was in **crashed** somewhere in the dense **jungles** of **Amazon**. Tragically, the airplane was completely destroyed in the crash, and the **survival** rate was low. At first, she thought she was all alone and was terrified, but then she met **Tony** and **Ben**, the Swanzy brothers from Detroit. They didn't know where they were and if they were ever going to be **rescued**, but they didn't lose hope. After the initial shock, they decided to split the roles and organize, in order to be able to survive until someone finds out where they are. Ben was collecting the firewood, Tony was in charge of securing enough drinking **water** for everyone and Jane went through the jungle harvesting the plants and mushrooms they could eat, using a **knife** she found in one of the passengers' luggage. Their worst enemies were **snakes**, insects, and humidity. Days and weeks passed by, Jane shared many stories with Swanzies and they told her everything about their life in Detroit - how they **lost** their parents and grew up in foster homes, about their dreams, hobbies, adventures, and their **criminal** past; they even taught her the baseball history and rules, as they were huge Detroit **Tigers** fans. At last, they were rescued by helicopter 3 weeks after the crash.*

Jane didn't get to see Peru that year, but the accident was a life-changing experience and the friendship with Tony and Ben has been lasting to this day.

Лидија Вуколић

*Tony and Jane are biologists. They traveled by **plane** across the **Amazon** to join **Ben**, who was also a **biologist**, on an expedition to study **tigers** and **snakes**. They were just above the **jungle** when one engine on the plane stopped working.*

*They tried to stay at a safe height but it was all in vain. The plane was falling further and further down. It wasn't long before the plane **crashed**. Fortunately, Tony and Jane **survived** but they were **lost**. When inspecting the plane, it seemed to Tony that someone had intentionally made a mistake. His first thought was that Jane had done it. However, one look at the fear on her face was enough to understand that she could not be a **criminal**. Jane was still sitting in her seat tied up, her belts tightening. Tony took a **knife** and cut the belts. In order to survive as long as possible, they consumed the **water** slowly and drank it alternately. They fired a rocket to signal that they had a plane **crash**. Luckily, Ben spotted their sign and reached out to them as soon as possible. That's how Tony and Jane were **rescued**.*

Марија Малеш

*-Rest time was approaching. **Tony** paid for the arrangement of the trip to the island of Seychelles. When he got home, he told his girlfriend **Jane** the news.*

*-The day of departure arrived. The **plane** took off at exactly two in the afternoon. They boarded the plane and set off. They were flying over one part of the **Amazon** when strong turbulence started. Members of the **criminal** group used that and told the crew that the plane had just been hijacked. Among the passengers was a **biologist named Ben**. He was the only one to oppose the hijackers, but due to strong turbulence, there was a plane **crash**. The plane was **lost** in the **jungle**. The passengers had to fight for **survival**. They were in danger from **tigers** and **snakes**. Tony and Jane organized a **rescue** with Ben. It was necessary to find drinking **water** and a **knife** to defend themselves from animals. The struggle for survival lasted for three days.*

-After that, they were found by members of the rescue team and returned home safely. Tony was sad because they lost the opportunity to visit Seychelles, but happy because he helped many to survive.

Катарина Цукић

КАД ПОРАСТЕМ БИЋУ СРЕЋАН

Кад порастем, кажу, мораш бити неки доктор или пилот,
можда кошаркаш.

Ја их гледам, чудно нешто зборе,
је л' пилот вози авионе?

Ако кажем нећу бити, сви се нешто срде,
а онда ме и грде.

А ја кажем, пусти ме, бако,
па пилот може бити свако.

Знаш шта, свете?

Кад порастем ја ћу и тада бити дете.

Е, тада ће то бити важно и смејаћу се снажно.

КАД БИ САМО ЗНАО

Кад би само знао

Кад би мени руку дао

Све би било лакше

Можда некад

Када замиришу трешње

Опет дођеш у мој град и загрлиш ме тад

Кад би само знао

Кад би мени руку дао

И ветар би стао и прошла би јесен

Склонио би кише и облаке тмурне

И дао би ми загрљајем својим топлину као летње сунце

Кад би знао, али ти не желиш и нећеш знати

Јер у твојој глави влада немир и сталне кише

Ти ме не волиш више, ти ме не волиш више

Гледала сам живот док се рађа,

људе како славе

Гледала сам пак и оне који се

од туге савијају и жале

Гледала сам смрти у очи,

гледала сам како вољени одлазе трајно

па чак и оне који оду

али су још увек ту

Гледала сам, падала и рађала се изнова

Никада иста, сваки пут другачија,
нека нова, себи непрепознатљива
Преживи човек све
И смрти и рађања
Преживи и промени се
Тако окорели чекамо
Неко ново свануће
И никада не знамо шта ће нам нови дан донети

Андреа Ранђеловић

Наша васпитачица

Рећи ћу вам нешто, то нећу крити,
Дете је најлепше бити.
У вртићу се дружимо много,
А кући баш нећемо скоро.
Васпитача наша с нама се дружи,
Да никад не будемо тужни.
Осмех велик она има,
На ноге нас је све дигла.
Дружење с њом нама прија,
Васпитачица је наша права вила.
Чаробни штапић она држи,
Много љубави и здравља им пружи!
Каже васпитачица магију наглас,
И испуни им све жеље за час.

др Јасмина Арсенијевић
Медијска секција ВШССОВ

Од почетка 2021/2022. школске године у ВШССОВ у Кикинди отворена је медијска секција. У секцију се могу уписати сви студенти ВШССОВ у Кикинди, свих нивоа студија. Секцију води др Јасмина Арсенијевић, доктор науке о менаџменту и доктор културолошких наука и професор ВШССОВ у Кикинди.

Медији су значајан део свакодневице детета, родитеља и васпитача и имају изузетно велики утицај на рад васпитача. Стога је веома важно да будући васпитачи науче да рукују медијима, да могу да стварају, анализирају и вреднују медијски садржај и буду свесни утицаја медија на децу и кориснике.

Секција има два задатка: први је да омогући студентима да следе своја интересовања у вези са медијима, а други је да врши извештавање о дешавањима у ВШССОВ.

У оквиру првог задатка, медијска секција је ту да помогне студентима да, у складу са својим интересовањима, стекну вештине и знања о медијима која су потребна васпитачима.

У секцији могу узети учешћа студенти који желе да се баве:

- фотографијом,
- снимањем мини-документараца,
- монтирањем слике, звука и музике,
- рецензирањем филмова и музике,
- праћењем медијских и технолошких трендова у образовању и
- другим активностима.

У секцију је до сада уписано десетак студената који се баве фотографијом, снимањем и монтирањем документарних и анимираних филмова и рецензијама филмова и серија и који врше снимање свих важних догађаја у ВШССОВ.

Ангажовање у секцији могуће је онлајн путем, у Google учионици Медијска секција (kôd: lkc6lq5), као и уживо у договору с професором. Студенти који желе да се упишу треба да се јаве професору путем учионице, и да напишу своје име и презиме, смер и годину студија, да ли и које предмете од наведених слушају и чиме би у оквиру секције волели да се баве.

Важна напомена: сви радови који студенти у оквиру секције поднесу морају бити њихово ауторско дело; копирање и преузимање туђих радова није могуће. Могућа је и прерада туђих садржаја, али се мора назначити као ремикс.

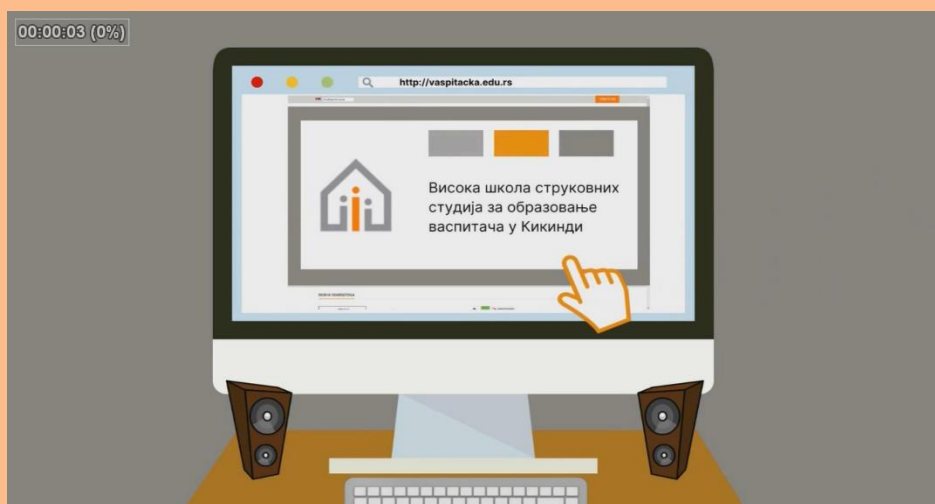
др Јасмина Арсенијевић

Документарни филм студената о ВШССОВ „Наша педагошка прича“

- продукт рада Медијске секције -

Студенти мастер студија, у оквиру својих активности на предметима Дете и медији и Системи управљања у образовању, као и у оквиру ваннаставних активности на Медијској секцији, учествовали су у пројекту снимања филма о Високој школи струковних студија за образовање васпитача у Кикинди. У филму студенти говоре о позиву васпитача и атрактивности студирања за овај посао, а потом приказују своја искуства на студијама у ВШССОВ.

Филм је састављен од мини-докуменараца које су студенти снимали потпуно самостално, а едитован је уз додатне фотографије и музику који су такође ауторско дело студената. Овај пројекат је настао под иницијативом и вођством Јасмине Арсенијевић, професорке ВШССОВ и вође медијске секције, а учествовало је 20 студената.

Монтажа и музика дело су студента који је ангажован у оквиру медијске секције, Огњена Лукића, студента друге године ВШССОВ на смеру Васпитач деце предшколског узраста. Сваки сегмент филма је остварење рада студената. У оквиру овог пројекта вршено је и снимање фотографија у којима су представљени сегменти рада ВШССОВ.

Циљ је био пре свега указати на љубав према професији коју студенти наше Школе гаје, као и представити њихова искуства у студирању на ВШССОВ. Поред тога, циљ је био да стекну (додатно) искуство у снимању и едитовању кратких видео-снимака који данас представљају доминантан облик комуникације у медијском и интерперсоналном простору. У оквиру својих радова, студенти су промишљали о важним темама о својој струци, истраживали нове алате за снимање и едитовање и стварали независне документарце.

Фото: Николета Павлов

У овом пројекту учествовали су следећи студенти ВШССОВ:

- Татјана Влаховић
- Данијела Јовановић
- Ивана Јовичин
- Каталин Киш
- Никола Халаи
- Ивана Остојић
- Јован Анђелић
- Јасмина Војновић
- Јелена Лончарски
- Ања Михајлов
- Маријана Такач
- Ивана Крстин
- Милица Алтеров
- Маријана Мрђен
- Бојана Змијањац
- Марија Кикановић
- Јасна Банч
- Светлана Крнета
- Николета Павлов и
- Огњен Лукић.

Фото: Николета Павлов

Као резултат овог пројекта, креиран је целокупан филм у коме су обједињени сви прилози студената у трајању од око 15 минута, а потом и кратки тематски сегменти у трајању од по неколико минута. Филм је доступан на сајту ВШССОВ у Кикинде и на YouTube на следећем линку: <https://youtu.be/rZDyKvn02ng>, а кратки сегменти филма се објављују на профилима Школе на друштвеним мрежама Instagram и Facebook.

ПОСЕТА ЦЕНТРУ ЗА ПРУЖАЊЕ УСЛУГА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ ГРАДА КИКИНДЕ

Посета Центру за пружање услуга социјалне заштите града Кикинде уприличена је 15. децембра 2021. године. Центар су посетили студенти треће године смерова Струковни васпитач деце предшколског узраста и Струковни васпитач за традиционалну игру у оквиру изборног предмета *Основе инклузивног васпитања и образовања* заједно са директорицом Школе др Ангелом Месарош Живков и предметним наставником др Србиславом Павлов. Студенте Милића Андрејевића, Димитрија Никшића, Славка Берберског, Марину Тополски, Марију Небригић, Александру Чудић и Јелену Опачић примила је правница која их је упознала са радом Центра. Кроз дружење са корисницима и стручним тимом Центра, студенти су се упознали са активностима и режимом рада. Заједно са корисницима учествовали су у креативној радионици и израдили новогодишње украсе. На крају дружења, Милић Андрејевић, Димитрије Никшић и Славко Берберски извели су мини-концерт традиционалне народне музике. Лепо расположење и осмеси нису изостали.

Израда новогодишњих украса од рециклираних материјала

Деца из вртића „Мики“ (васпитачи Јасмина Радосавчев и Клара Катић) била су гости студената треће година смера Струковни васпитач деце предшколског узраста. Реализована је радионица за израду новогодишњих украса од рециклираног материјала и окићена је новогодишња јелка. Деда Мраз је поделио пригодне пакетиће. Радионицу је припремила др Данијела Радловић Чубрило, проф.

КРЕАТИВНА РАДИОНИЦА ЗА ИЗРАДУ НОВОГОДИШЊИХ УКРАСА

Креативна радионица за израду новогодишњих украса реализована је 21.12.2021. године. Учествовали су студенти треће године Милић Андрејевић, Димитрије Никшић, Славко Берберски, Оливера Шашић, Александар Анушић, Милорад Михаљев, Марина Тополски, Марија Небригић, Александра Чудић, Јелена Опачић, Лаура Месарош, Сања Богосав, Јелена Иличин, Јована Миланков, Дуња Кошут и Анђела Влаовић. Након израде украса, студенти су украсили просторије Школе.

др Србислава Павлов и Ана Вукобрат, мастер

РАДНО-ИГРОВНА СРЕДСТВА У РАДУ СА ДЕЦОМ СА СМЕТЊАМА У РАЗВОЈУ

У оквиру предиспитних поена на изборном предмету *Основе инклузивног васпитања и образовања* на трећој години основних струковних студија на смеру *Струковни васпитач деце предшколског узраста* и *Струковни васпитач за традиционалне игре*, студенти су имали задатак да израде радно-игровно (дидактичко) средство које може да се примењује у раду са децом са сметњама у развоју, али и са децом типичне популације.

Студенти су у оквиру часова вежби и презентовали своја радно-игровна (дидактичка) средства, те су описивали њихов допринос развоју. Показали су изузетну креативност и велику посвећеност задатку.

Радно-игровна (дидактичка) средстава изложена су у холу Школе.

Радно-игровна средства – радови студената треће године на изборном предмету *Основе инклузивног васпитања и образовања*

РАДИОНИЦА ЗА УПОЗНАВАЊЕ ИНСТРУМЕНАТА

Гости Школе била су деца из вртића „Мики“ Предшколске установе „Драгољуб Удицки“ и васпитачи Данијела Ковачев и Слађана Бартолић. Радионицу за упознавање инструмената реализовала је др Кристина Плањанин Симић, професор струковних студија.

др Миланка Маљковић и др Србислава Павлов

ЛУТКА-ЧАРАПА У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ РАДУ

У оквиру предиспитних поена на предмету *Методика васпитно-образовног рада* на другој години основних струковних студија на смеру *Струковни васпитач деце предшколског узраста* и *Струковни васпитач за традиционалне игре*, студенти су, по свом избору, имали задатак да израде лутку од чарапе као радно-игровно средство за примену у васпитно-образовном раду са децом предшколског узраста.

Студенти су показали креативност и велику посвећеност задатку.

Лутке су изложене у холу Школе.

Лутка-чарапа као радно-игровно средство

НОВОГОДИШЊИ КОНЦЕРТ

У амфитеатру ВШССОВ дана 23.12.2021. одржан је концерт студената смера Струковни васпитач за традиционалне игре у оквиру новогодишњих празника. Публици се представила група студената који су одиграли, отпевали и одсвирали игре из Војводине, Скопске Црне Горе, Игре из Врања, Призрена и Босилеградског крајишта. У богатом уметничком програму учествовали су сви студенти овог смера одевени у аутентичне народне ношње изводећи песме, игре и обичаје нашег народа. Публика је имала прилике да чује и види фрулу, гајде, кавал и друге народне музичке инструменте.

Концерт је пригодним говором отворила директорица школе др Ангела Месарош Живков.

НОВОГОДИШЊА ПРЕДСТАВА

Представа „Студенти деци” представља вид сарадње студената треће године смера Струковни васпитач деце предшколског узраста у Високој школи струковних студија за образовање васпитача у Кикинди и професора Слободана Балаћа. Представа је одржана у суботу, 18.12. са почетком у 18 сати у амфитеатру ВШССОВ, а позвана су била деца из Предшколске установе „Драгољуб Удицки”, али и њихови родитељи, професори из школе и сарадници.

Прича прати Деда Мраза који заједно са децом дочекује разне ликове из бајки, па му се тако придружују Црвенкапа, Снежана, Три прасета, принц, ловац, вук и други. Деда Мраз им испуњава жеље, али их и саветује на који начин могу поправити своје понашање. Кроз целу представу две студенткиње су свирале хармонику и фрулу, док су четири студенткиње биле задужене за Орфов инструментаријум.

Након представе, деца су могла да се фотографишу са Деда Мразом, а уследила је и мала журка, па су студенти деци поделили слаткише.

Студенти – глумци:

Сања Петков – Деда Мраз
Јелена Пантелић – Медвед
Ана Ђурђевић – Црвенкапа
Наташа Варадинац – Вук
Ержебет Тот – Пепељуга
Тања Недељков – Снежана
Анђелка Макарин – Прасе
Драгана Макарин – Прасе
Јована Загорчић – Прасе
Милева Драгојевић - фрула
Ђурђа Тинтор – хармоника
Индира Јеринкић Мутапчић – Пчела
Гордана Малетин – Пчела
Сара Пурић – Пчела
Ивана Лазић - Ловац
Дијана Радић – Принц
Сања Лињачки – Патуљак, Љутко
Маја Рогановић – Патуљак, Кијавко
Јована Гаковић – Патуљак, Поспанко
Вања Стаменковић – дете
Јелена Вуксановић – дете
Николина Ненадовић – дете
Софија Пацић – дете

Сања Петков

Приказ и рецензија серије „Maid“

Foto: IMDb

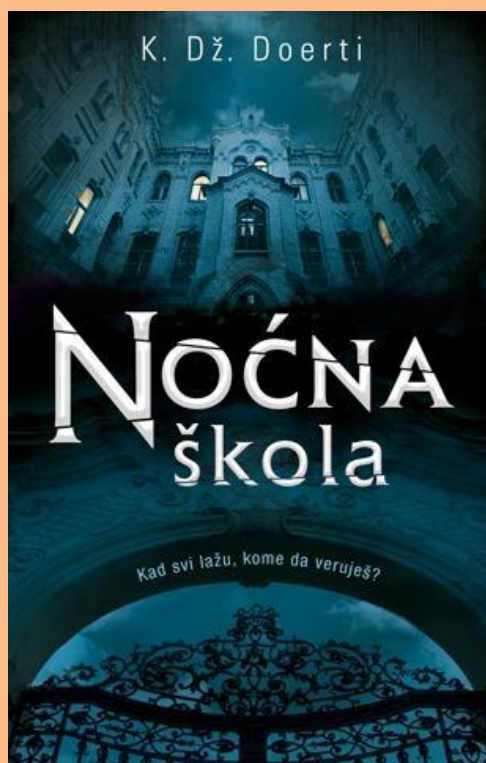
Серија „Maid“ коју је избацила платформа Netflix почетком октобра 2021. године прати младу Алекс која покушава да створи бољу будућност за себе и своју двогодишњу ћерку Меди.

У првој епизоди Алекс напушта свог момка Шона и заједно са ћерком покушава да нађе решење како би им обезбедила добре услове живота. Међутим, тек тада схватамо да је психичко злостављање које је трпела само увертира, и она мора као самохрана, сиромашна мајка да бира – посао или чување детета. Убрзо нам постаје јасно да је „нешто труло у држави Данској“, те да се систем код нас и у Америци много не разликује, па се Алекс већ у првим покушајима проналажења новог дома осећа потпуно безнадежно.

Тек када доспе у прихватилиште схвата да је заправо била жртва насиља, а убрзо проналази посао кућне помоћнице балансирајући између одласка на исти, плаћања вртића и обезбеђивања хране сваког дана. Алексина мајка Паула је неуспела сликарка оболела од биполарног поремећаја и она није погодна за помоћ, док Алексин отац није превише укључен у живот своје ћерке. Серија нам тако показује две стране медаље, у једном моменту делује да ће све бити у реду, у другом моменту је Меди болесна и неће да је приме у вртић, а Алекс не може да оде на посао.

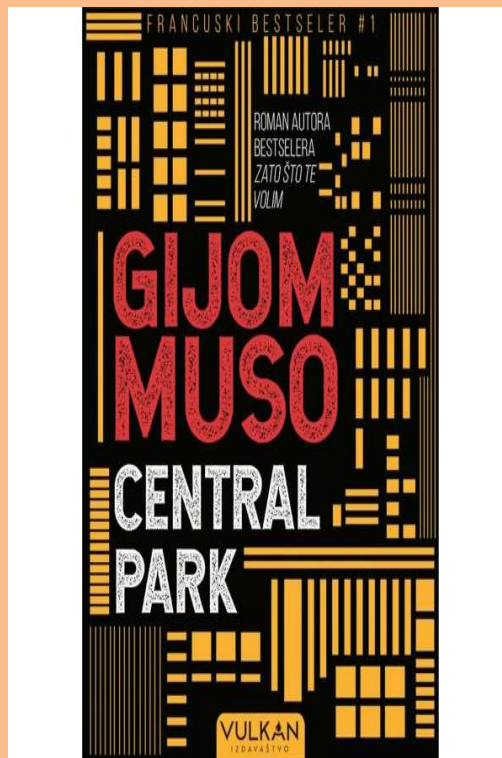
Никола Халаи

ПРЕПОРУКЕ ЗА КЊИЖЕВНЕ СЛАДОКУСЦЕ

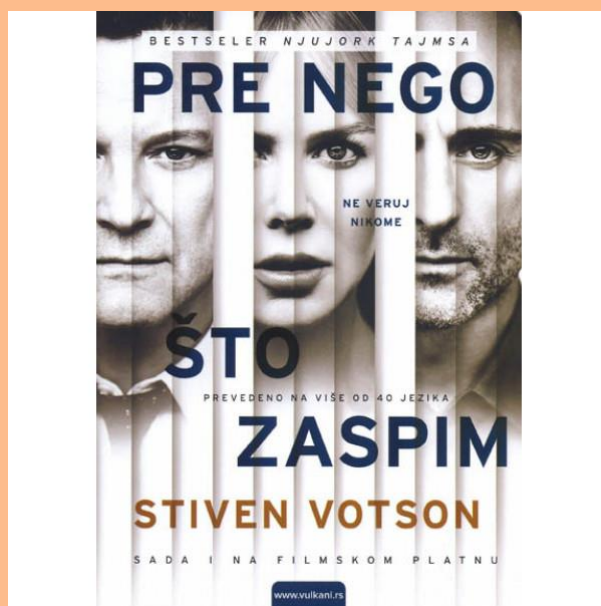
Елин мрзи своју школу, брат јој је нестао, управо су је опет ухапсили, а сада је родитељи шаљу у интернат. Међутим, Академија Симерија није обична школа. Компјутери и мобилни телефони су забрањени. Ученици су мешавина надарених, сурових и привилегованих тинејџера. Они – а можда и неки професори – крију тајну. Ели упознаје нове људе, међу којима је и Картер, суморни усамљеник с којим осећа тренутну блискост и долази у сусрет са Ноћном школом, тајанственим друштвом чијим активностима ученици не смеју да присуствују. Међутим, када Ели буде нападнута покреће се ланац догађаја који кулминира смрћу једне од ученица током летњег бала. Када школа почне да изгледа као веома опасно место, Ели мора да одлучи коме може да верује и открије шта се заиста дешава у Академији Симерија. Када се загонетке и интриге савршено помешају као у овој изврсној књизи, бићете приморани да гледате преко рамена, послушкујете и запитате се коме смете да верујете или коме бисте уопште могли да се обратите ако би вам живот био у опасности.

Извор: https://www.knjizararoman.rs/knjige/knjiga-nocna-skola-autor-k-dz-doerti-25723?gclid=EAIaIQobChMIhZPNrvP69QIV3AJ7Ch0HxQxgEAAAYASAAEgJIP_D_BwE

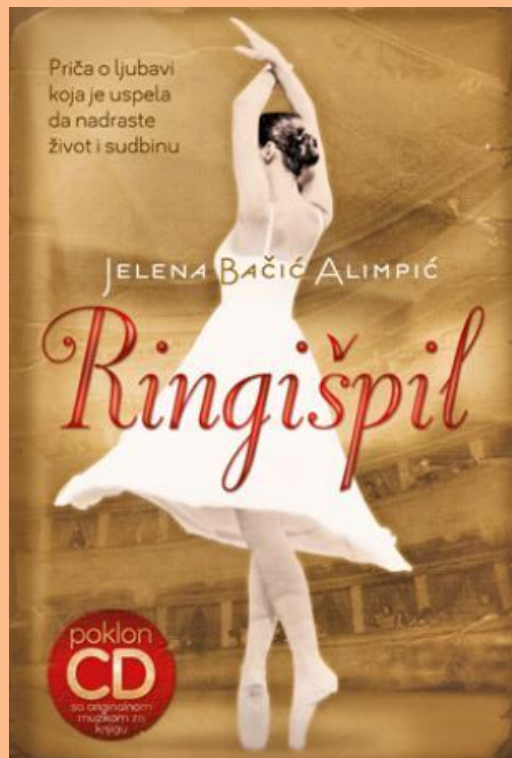
Један сусрет постаје саучесник у игри судбине... Живот је чудесан лавиринт, саткан од низа случајности. Једно мало зрно песка у вртлогу свакодневице у стању је да се поигра са нашим животима. Можда се, ипак, ништа не дешава случајно... Њујорк. Два потпуна странца буде се на клупи у Централ парку. Алис, припадница париске полиције и Гејбријел, амерички џез пијаниста, не сећају се шта се догодило претходне ноћи. Последње што је Алис запамтила је прослава са другарицама у ноћном клубу на Јелисејским пољима, док се Гејбријелово сећање завршава са свирком у Даблину. Када крену у потрагу за истином, оно што ће открити окренуће им свет наопачке. То јутро памтиће до краја живота... Мајсторски осмишљен психолошки трилер, проткан најфинијим емоцијама, оживеће вам сва чула!

Извор: <https://www.vulkani.rs/beletristika/1632-central-park>

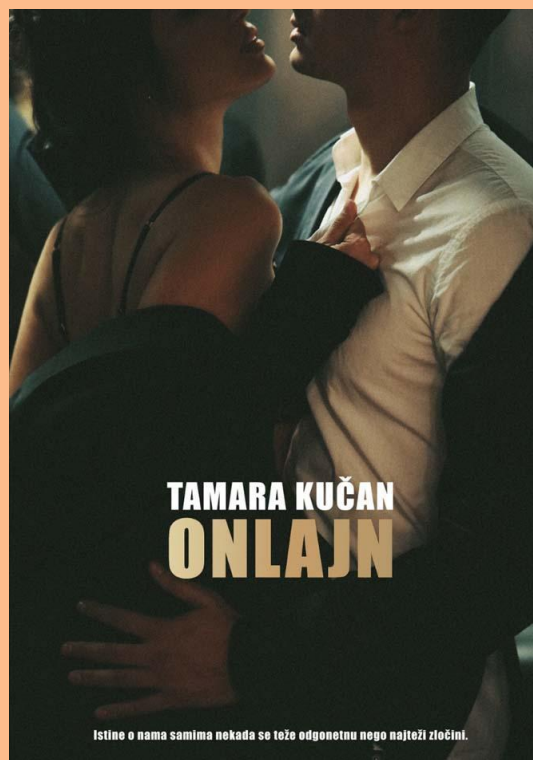
Кристина Лукас је списатељица која је у својим двадесетим доживела несрећу након које није у стању да ствара и чува сећања дуже од двадесет четири сата. Заробљена у безизлазној ситуацији у којој се свакога дана буди верујући да је још млада, неудата и да је пред њом читав живот, Кристина сваког јутра схвата да је средовечна, удата жена, да је живот готово прошао, а да она о томе нема никакве успомене. Трудећи се да боље разуме и прихвати живот без памћења, Кристина почиње да води тајни дневник како би бар део својих сећања отргла од заборавља, али ће је све то повести опасном стазом спознаје са запањујућим последицама како по њу тако и по све оне које воли. Пред Кристином се поставља немогућа дилема: да ли је некада напосто боље препустити се забораву?

Извор: <https://www.knjizare-vulkan.rs/trileri-misterije/13700-pre-nego-sto-zaspim>

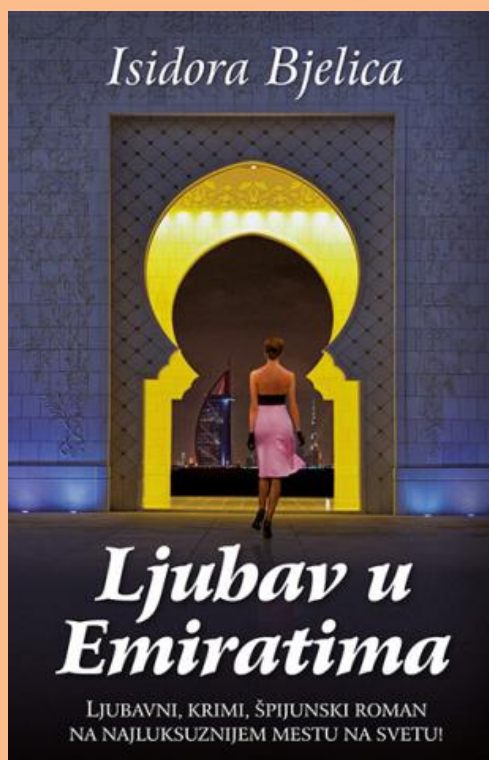
„Њени покрети били су тананији и суптилнији од сваке ноте. Њено тело је синоним за страст и уметност истовремено. Елеганција, лирска изражајност, емоције и грациозност у себи носе једно име: Ана Балинт. Знала је да воли њега, јединог, страсном, дубоком, чистом, немерљивом љубављу. Све друге љубави у њеном животу биле су бледе реплике тог никада заборављеног осећаја блискости, тог припадања другој души у којој се њена огледала, тих неизрециво тананих и нежних емоција.“ Јелена Бачић Алимпић исписује интимну повест балерине крхког тела и џиновског духа који је оставио печат на свим славним балетским сценама, градећи истовремено причу о малим-великим људима, салашарима и уметницима, песницима и њиховим музама, сеновитим бачким салашима и градићима, јутрима која миришу на слатко од дуња и незаборавним руским зимама...

Извор: https://www.laguna.rs/n1407_knjiga_ringispil_laguna.html

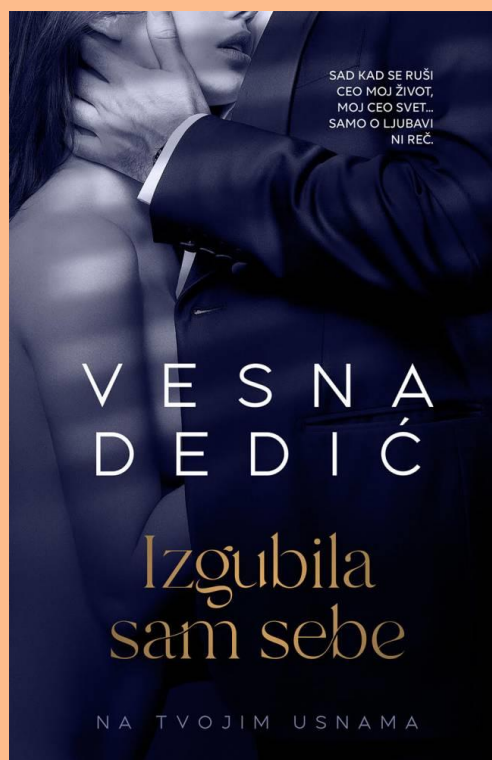
Случај у случају. Злочин у злочину. Љубав. Смрт. Истина. Сумња. Прошлост. Опсесија. Издаја. Ирис Марковић, некада најуспешнија јутјуберка пар месеци после највећег успеха остаје без ичега. Сви који су је волели свесни су истине коју је дуго скривала – она је хладнокрвни психопата који ништа не осећа. У жељи да себе спасе од потпуне пропасти, ступа у контакт са психијатром који своје услуге пружа онлајн, преко добро заштићене апликације. Ирис ни не слуги да психијатар о њој зна више него што може да замисли. Можда баш он крије одговор на питање које је месецима прогања – шта се догодило са њеним оцем? Да ли је погинуо у саобраћајној несрећи или је његова смрт вешто осмишљено убиство и завера? На опасном рингишпилу пропасти, одговор на свако питање Ирис ће морати да пронађе у себи и мрачним лавиринтима прошлости коју је од свих сакрила. Замршен, страствен трилер и емотиван ролеркостер који леди крв у жилама. Наставак романа Офлајн и засебна прича о истини, правди, издаји, о љубави која не умире и смрти која не постоји.

Извор: <https://ikurbanart.com/proizvod/onlajn-tamara-kucan/>

На врелом песку Емирата, у најлуксузнијем хотелу на свету Бурџ ал Арабу, једином хотелу са седам звездица, у Дубаију, по најлуксузнијим пунктовима од Голф клуба до хиподрома, од златног сука до гламурозних хотела, одиграва се крими шпијунско-љубавни трилер од којег застаје дах... Светски џет-сет је обузет магијом и езотеријом. У најлуксузнијим апартманима богаташи и шеици, банкари и заводници баве се свим врстама врачања и чаробњаштва. Дервиши, швалери, нафташи, шпијуни, мултимиллионери, манекенке, постмодерне вештице и продавци тајни пронашли су за себе нову Нојеву барку у Бурџ ал Арабу. Љубав, романа, гламур, тајна и магија чине литерарни пентаграм романа који својом динамиком и скривеним порукама читаоцу пружа не само уживање у узбудљивој причи већ бревијар чаролија које му могу променити живот. У овом дедуктивном роману пуном тајни Исидора Бјелица открива и раритетне езотеријске и магијске текстове који су хиљадама година били тајна.

Извор: https://www.laguna.rs/n1540_knjiga_ljubav_u_emiratima_laguna.html

Искра је одрасла по дипломатским колонијама, као кћерка и унука угледне породице са Дорђола, док је Војин био ванбрачно дете и растао у уџерици на Лиону. Роман прати њихову љубавну причу од тренутка када су се срели у трамвају број шест, описује пожуду и радост почетка њихове љубави и искушења кроз која она пролази од времена санкција и грађанског рата до лета 2021. и пандемије корона вируса. Роман Изгубила сам себе је породична сага, прича о доброти и покушају да не дозволиш никоме, ни у име љубави или новца, да те убеди да није паметно бити добар човек и да је живот мочвара па мораш у муљ. И поред трагичних тренутака, ово је прича која ће вас подстаћи да када је лоше време одлучите да шетате по киши, да сачувате осмех девојчице и поред лоших околности и издаја, да не губите време у сталним љутњама и празнинама, уплакане ноћу и загладане у телефон на који ће можда стићи његова порука. Ово је и прича о Београду који се ушушка негде испод ребара, чак и када га заувек напустиш.

Извор: <https://vesnadedic.rs/product/izgubila-sam-sebe/>

Неки људи попију кафу, неки оду на пијаци, неки гледају облак... Бранкица све то осети и проживи истински. Бранкица заиста попије кафу, заиста буде на пијаци, заиста види облак. Бранкица уме истински да живи. Она не кисне, она осети кишу. Њој се живот не догађа, она га живи. Великодушно делећи своје тренутке и размишљања са нама, она нас, ненаметљиво и нежно, подучава како да и ми стекнемо ту најважнију животну вештину. Ова је књига пуна тренутака који чине живот. Оних тренутака које тако често пропустимо јурећи за нечим великим. Ово је књига која нас подсећа ко смо и шта је заиста важно.

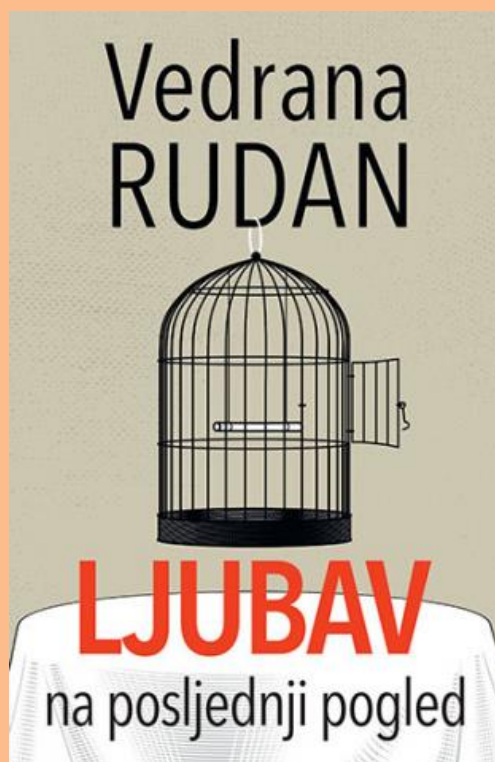
Извор:

https://www.delfi.rs/knjige/108363_ne_bih_ovo_mogla_bez_tebe_knjiga_delfi_knjizare.html

Ово је, пре свега, књига о животу а не о смрти, као што би се, можда, на први поглед, из њеног наслова могло закључити. Она сведочи о томе да живот „не само да има смисао, него га и задржава у свим условима и у свим околностима“, ма како се ове човеку чиниле тешким и неиздрживим. Написана је 1945. године, за само девет дана. Преведена на двадесетак језика, ова књига, мала по обиму, а велика по свом значају, већ скоро педесет година не губи нимало од своје актуелности. Можда стога што је намењена свима онима који пате, а таквих је много, болесних, умирућих, осуђених или заточених на много различитих начина. Можда зато што говори о личним искуствима, предубоким да би била лажна, једноставно, непосредно, препознатљиво – једном речју, људски. Коначно, вероватно и због тога што је њен аутор Виктор Франкл не само познати психијатар, практичар и предавач на бројним универзитетима широм света, већ и научник који је ушао у историју психијатрије као оснивач једног савременог психотерапијског правца – логотерапије, који је овде приближен и обичном читаоцу.

Извор: <https://www.knjizare-vulkan.rs/psihologija/2132-zasto-se-niste-ubili-trazenje-smisla-zivljenja>

Насиље у браку је данас тема о којој се снимају филмови, серије, пише хиљаде књига. Жене свих боја и генерација одлучиле су испричати истину из перспективе жртве, ма колико то данас већ помало постаје банално. Ко о чему, модерна жена о злостављању. Злостављање не сме остати прљава мала тајна између двоје које се мрзи, једно је пребијено, друго оштри нож, стеже шаке, хвата се за пиштољ. Да, треба говорити о тој теми, нека јесте прича банална, зло никад не би смело остати банално. Ово је књига о Злу, прича једне Тилде која се спасила. Матилда је искорачила, и Ви то можете.

Извор: https://www.laguna.rs/n5325_knjiga_ljubav_na_posljednji_pogled_laguna.html

CIP - Каталогизација у публикацији
Библиотеке Матице српске, Нови Сад

371.13

СТУДЕНТСКА бајка : лист студената Високе школе струковних студија за образовање васпитача у Кикинди / главни уредник Ангела Месарош Живков. - [Онлајн изд.]. - Електронски часопис. - Год. 1, бр. 1 (2020)- . - Кикинда : Висока школа струковних студија за образовање васпитача у Кикинди; Студентски парламент ВШССОВ у Кикинди, 2020-

Начин приступа (URL): <http://vaspitacka.edu.rs/studentski-casopis/>. - Два пута годишње

ISSN 2738-1323

COBISS.SR-ID 31373577

